

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренцијски савјет

RJEŠENJE

u postupku pokrenutom po Zaključku o pokretanju postupka po službenoj dužnosti broj: UP – 04-26-3-003-1/24 od 07.03.2024. godine protiv privrednih subjekata „Ado – Trans“ d.o.o. Visoko, „Komgrad – Ze“ d.o.o. Zenica, i „Roco Commerce“ d.o.o. Livno, radi utvrđivanja postojanja zabranjenog sporazuma

Sarajevo
novembar, 2024. godine

Broj: UP – 04-26-3-003-56/24
Sarajevo, 07.11.2024. godine

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na osnovu člana 25. stav (1) tačka e) i člana 42. stav (1) tačka a) Zakona o konkurenciji („Službeni glasnik BiH“, br. 48/05, 76/07 i 80/09), u postupku pokrenutom po Zaključku o pokretanju postupka po službenoj dužnosti broj: UP – 04-26-3-003-1/24 od 07.03.2024. godine protiv privrednih subjekata „Ado – Trans“ d.o.o. Visoko, Poslovna zona Ozrakovići bb, 71320 Visoko, „Komgrad – Ze“ d.o.o. Zenica, Bistua Nuova 17, 72000 Zenica i „Roco Commerce“ d.o.o. Livno, Župana Želimira bb, 80101 Livno, radi utvrđivanja postojanja zabranjenog sporazuma, na 16. sjednici održanoj dana 07.11.2024. godine, donijelo je

R J E Š E N J E

- 1. UTVRĐUJE SE** da su privredni subjekti „Ado – Trans“ d.o.o. Visoko, Poslovna zona Ozrakovići bb, 71320 Visoko, „Komgrad – Ze“ d.o.o. Zenica, Bistua Nuova 17, 72000 Zenica i „Roco Commerce“ d.o.o. Livno, Župana Želimira bb, 80101 Livno u postupku javne nabavke ugovornog organa Općine Breza broj: 726-1-3-6-3-4/23 od 24.02.2023. godine, zajedničkim djelovanjem **dogovorili i usaglasili poslovnu strategiju sa ciljem da utiču na ishod postupka javne nabavke**, te su na taj način sklopili zabranjeni sporazum u smislu člana 4. stav (1) tačke b) i c) Zakona o konkurenciji, kojim su značajno ograničili i narušili tržišnu konkurenciju na relevantnom tržištu.
- 2. IZRIČE SE** novčana kazna privrednom subjektu „Ado – Trans“ d.o.o. Visoko zbog kršenja Zakona o konkurenciji utvrđenog u tački 1. ovog Rješenja, u iznosu od 68.295,40 KM u smislu člana 48. stav (1) tačka b) Zakona o konkurenciji, koju je dužan platiti u roku od 8 (osam) dana od dana prijema ovog Rješenja.
- 3. IZRIČE SE** novčana kazna privrednom subjektu „Komgrad – Ze“ d.o.o. Zenica zbog kršenja Zakona o konkurenciji utvrđenog u tački 1. ovog Rješenja, u iznosu od 73.171,60 KM u smislu člana 48. stav (1) tačka b) Zakona o konkurenciji, koju je dužan platiti u roku od 8 (osam) dana od dana prijema ovog Rješenja.
- 4. IZRIČE SE** novčana kazna privrednom subjektu „Roco Commerce“ d.o.o. Livno zbog kršenja Zakona o konkurenciji utvrđenog u tački 1. ovog Rješenja, u iznosu od 68.334,40 KM u smislu člana 48. stav (1) tačka b) Zakona o konkurenciji, koju je dužan platiti u roku od 8 (osam) dana od dana prijema ovog Rješenja.
- 5. IZRIČE SE** novčana kazna direktoru privrednog subjekta „Komgrad – Ze“ d.o.o. Zenica, Muhamedu Šibonjiću, zbog nepostupanja po zahtjevu Konkurencijskog vijeća u smislu člana 35. Zakona, u iznosu od 5.000,00 KM (pethiljadakonvertibilnihmaraka), u skladu sa članom 49. stav (2) Zakona o konkurenciji, koju je dužan platiti u roku od 8 (osam) dana od dana prijema ovog Rješenja.
- 6.** U slučaju da se izrečene novčane kazne iz tač. 2., 3., 4. i 5. ovog Rješenja, ne uplate u navedenom roku, iste će se naplatiti prisilnim putem, u smislu odredbi člana 47. Zakona o konkurenciji, uz obračunavanje zatezne kamate za vrijeme prekoračenja roka, prema važećim propisima Bosne i Hercegovine.

7. **ZABRANJUJE SE** učesnicima na tržištu iz tačke 1. dispozitiva ovog rješenja svako buduće postupanje kojim bi se mogla ograničiti, narušiti ili spriječiti konkurencija na način opisan u tački 1. dispozitiva ovog rješenja.
8. **ODBIJA SE** zahtjev privrednog subjekta „Ado Trans“ d.o.o. Visoko i privrednog subjekta „Roco Commerce“ za naknadu troškova upravnog postupka, u cijelosti.
9. Ovo Rješenje je konačno i bit će objavljeno u „Službenom glasniku BiH“, službenim glasilima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

O b r a z l o ž e n j e

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Konkurencijsko vijeće) je dana 03.04.2023. godine pod brojem: 01-26-10-65-1/23, zaprimilo prijavu narušavanja konkurencije u postupku javne nabavke ugovornog organa Općine Breza pod nazivom Sanacija dijela lokalne ceste Breza – Mahmutović Rijeka, dionica Bulbulušići – Grabovik (daljem tekstu: Sanacija lokalne ceste Breza – Mahmutović Rijeka“), koji je objavljen na portalu javne nabavke 24.02.2023. godine obavještenjem o nabavci broj 726-1-3-6-3-4/23 i u „Službenom glasniku BiH“ broj 14/23 dana 03.03.2023. godine, od strane privrednog subjekta čiji identitet je poznat Konkurencijskom vijeću (u daljem tekstu: Podnosilac prijave) protiv privrednih subjekata Ado – Trans“ d.o.o. Visoko, Poslovna zona Ozrakovići bb, 71320 Visoko, „Komgrad – Ze“ d.o.o. Zenica, Bistua Nuova 17, 72000 Zenica i „Roco Commerce“ d.o.o. Livno, Župana Želimira bb, 80101 Livno, zbog osnovane sumnje da su zaključili zabranjeni sporazum iz člana 4. Zakona o konkurenciji.

1. Stranke u postupku

1.1. „Ado – Trans“ d.o.o. Visoko

Privredni subjekt „Ado Trans“ d.o.o. Visoko, sa sjedištem u Visokom, Poslovna zona Ozrakovići bb, upisan je pod MBS: 43-01-0140-09 (stari broj: 1-3243) u sudski registar Općinskog suda u Zenici. Između ostalih djelatnosti, registrovan je za gradnju cesta i autocesta, kao i ostalih građevina niskogradnje.

Osoba ovlaštena za zastupanje društva je vlasnik i direktor Muris Frljak, koji zastupa društvo bez ograničenja ovlaštenja u okviru registrovane djelatnosti.

Ukupni prihod privrednog subjekta „Ado – Trans“ u 2022. godini, koja je prethodila povredi tržišne konkurenciji, iznosi 8.536.925,00 KM.

1.2. Komgrad – Ze“ d.o.o. Zenica

Privredni subjekt „Komgrad – Ze“ d.o.o. Zenica, Bistua Nuova 17, 72000 Zenica upisan je pod MBS: 43-01-0724-11 u sudski registar Općinskog suda u Zenici. Između ostalih djelatnosti, registrovan je za gradnju cesta i autocesta, kao i ostalih građevina niskogradnje.

Vlasnici privrednog subjekta „Komgrad-Ze“ su Društvo za unutrašnji i međunarodni prijevoz „Almy – transport“ d.o.o. Zenica sa od 65% i Grad Zenica sa 35% vlasničkog udjela.

Osoba ovlaštena za zastupanje društva je direktor Muhamed Šibonjić, direktor bez ograničenja ovlaštenja u okviru registrovane djelatnosti do iznosa od 1.000.000,00 KM, a preko tog iznosa uz saglasnost Skupštine društva.

Ukupni prihod privrednog subjekta „Komgrad-Ze“ u 2022. godini, koja je prethodila povredi tržišne konkurenciji, iznosi 9.146.449,00 KM.

1.3. „Roco - Commerce“ d.o.o. Livno

Privredni subjekt „Roco – Commerce“ d.o.o. Livno, sa sjedištem u Livnu, Podgradina bb, upisan je pod MBS: 1-2999 u sudski registar Općinskog suda u Livnu. Između ostalih djelatnosti, registrovan je za gradnju cesta i autocesta, kao i ostalih građevina niskogradnje.

Vlasnik privrednog subjekta „Roco Commerce“ je Badrov Zboriko, a osoba ovlaštena za zastupanje društva je direktor Tomislav Badrov, koji zastupa društvo samostalno i bez ograničenja u okviru registrovane djelatnosti.

Prihod privrednog subjekta „Roco- Commerce“ u 2022. godini, koja je prethodila povredi tržišne konkurenciji, iznosi 8.541.801,00 KM.

2. Pravni okvir predmetnog postupka

Konkurencijsko vijeće je u toku postupka primijenilo odredbe Zakona o konkurenciji, Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta („Službeni glasnik BiH“, br. 18/06 i 34/10), Odluke o definisanju kategorija dominantnog položaja („Službeni glasnik BiH“, br. 18/06 i 34/10), kao i odredbe Zakona o upravnom postupku („Službeni glasnik BiH“, br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16), u smislu člana 26. Zakona o konkurenciji.

Također, Konkurencijsko vijeće je uzelo u obzir relevantne odredbe Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH“, br. 39/14 i 59/22) i odredbe Pravilnika o uslovima i načinu korištenja e – aukcije („Službeni glasnik BiH“, broj 66/16).

Konkurencijsko vijeće u skladu sa članom 43. stav (7) Zakona u svrhu ocjene datog slučaja koristilo sudsku praksu Evropskog suda pravde i odluke Evropske komisije, jer je ista važan instrument za primjenu propisao zaštitu tržišne konkurencije u slučaju pravnih praznina ili sumnji u tumačenju tih propisa.

3. Postupak po prijavi zabranjenog konkurencijskog djelovanja

U prijavi zabranjenog konkurencijskog djelovanja zaprimljenoj dana 03.04.2023. godine pod brojem: 01-26-10-65-1/23 od 03.04.2023. godine Podnosilac prijave navodi da je Ugovorni organ općina Breza objavio postupak javne nabavke pod nazivom Sanacija dijela lokalne ceste Breza – Mahmutović Rijeka, dionica Bulbulušići – Grabovik, koji je objavljen na portalu javne nabavke 24.02.2023. godine obavještenjem o nabavci broj 726-1-3-6-3-4/23 i u „Službenom glasniku BiH“ broj 14/23 dana 03.03.2023. godine. Podnosilac prijave je zaprimio zapisnik o otvaranju ponuda broj: 02/1-2-11-512-5/23 od 17.03.2023. godine, a ugovorni organ je zakazao e-aukciju koja je održana dana 22.03.2023. godine u 9,00 sati. Na e – aukciji u roku od 2 minute i 05 sekundi ponuđači „Roco Commerce“ d.o.o. Livno i „Komgrad – Ze“ d.o.o. Zenica uspjeli da promijene cijenu svojih ponuda čak šest puta i to tri puta ponuđač „Roco commerce“ d.o.o. Livno i tri puta ponuđač „Komgrad-Ze“ d.o.o. Zenica. Na ovaj način su uspjeli da cijene svojih ponuda smanje za veliki iznos, te je jedan ponuđač smanjio cijenu za 50,54% od početne cijene ponude, a drugi 42,29% od početne cijene ponude. Ponuđač „Komgrad -Ze“ d.o.o. Zenica uspio da cijenu svoje ponude sa početne cijene od 303.294,88 KM bez PDV-a smanji na iznos od 150.000,00 KM bez PDV-a i na taj način umanjio je cijenu svoje ponude za čak 50,54%. Ponuđač „Roco Commerce“ d.o.o. Livno uspio da smanji cijenu svoje ponude sa početne cijene od 303.216,14 bez PDV-a na iznos od 175.000,00 KM bez PDV-a tako da je cijenu svoje ponude smanjio za čak 42,29%. Zabranjeni sporazum odnosno narušavanje konkurencije se ogleda u činjenici da postoji dogovor između ponuđača „Ado – Trans“ d.o.o. Visoko, „Roco Commerce“ d.o.o. Livno i „Komgrad – Ze“ d.o.o. Zenica, jer su ponuđači „Roco Commerce“ d.o.o. Livno i „Komgrad – Ze“ d.o.o. Zenica u dogovoru sa ponuđačem „Ado-Trans“ d.o.o. Visoko. Ponuđači „Roco – Commerce“ i „Komgrad – Ze“ namjerno snižavali cijenu svojih ponuda za maksimalne iznose kako bi na taj način pogodovali ponuđaču „Ado – Trans“. Dana 29.03.2023. godine Podnosilac prijave je zaprimio Odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača kojom je kao najpovoljniji odabran ponuđač „Komgrad – Ze“ d.o.o. Zenica, te

u ovom podnesku od 30.03.2023. godine obavještava Konkurencijsko vijeće da taj ponuđač nema namjeru da zaključi ugovor sa Općinom Breza za ovaj postupak javne nabavke, da isti neće dostaviti dodatnu dokumentaciju iz člana 45. Zakona o javnim nabavkama BiH ili ako istu dostavi neće biti ispravna, te da će ugovorni organ morati da donese drugu Odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača kojim će kao najpovoljniji biti odabran „Roco Commerce“ d.o.o. Livno koji također nema namjeru zaključiti nikakav ugovor sa Općinom Breza niti će dostaviti dokumentaciju iz člana 45. Zakona o javnim nabavkama BiH ili ako istu dostavi ona neće biti ispravna i na taj način bit će odabran ponuđač „Ado – Trans“ d.o.o. Visoko, zbog kojeg su ponuđači „Roco Commerce“ i „Komgrad – Ze“ i snižavali cijene svojih ponuda. Sam Podnosilac prijave imao je ozbiljne namjere da učestvuje na e-aukciji ali je bio spriječen jer su ponuđači „Roco Commerce“ i „Komgrad – Ze“ u rekordnom roku snizili cijene svojih ponuda do iznosa kojim ni jedan ponuđač ne bi mogao izvršiti predmet nabavke bez gubitka za svoju kompaniju. Podnosilac prijave kao učesnik postupka javne nabavke je bio spriječen da učestvuje u e-aukciji, jer su naprijed navedeni privredni subjekti u rekordnom roku i maksimalnom iznosu snizili svoje cijene tako da drugi ponuđači nakon završenog dogovorenog snižavanja cijene nisu imali nikakav motiv da snize cijenu svoje ponude. Također navodi da je „Ado – Trans“ ponuđač koji će u ovom postupku dostaviti dokumente iz člana 45. Zakona o javnim nabavkama i zaključi ugovor sa ugovornim organom.

Podnosilac prijave također navodi da je predstavnik privrednog subjekta „Ado – Trans“ u vrijeme održavanja e-aukcije bio u prostorijama, privrednog subjekta „Komgrad – Ze“, te da se Konkurencijskom vijeću obraća u cilju svoje zaštite, kako bi Konkurencijsko vijeće imalo dokaz unaprijed poznatog scenarija, jer smatra ove informacije relevantnim ukoliko se pokrene postupak pred istim.

U vezi sa navedenim, Konkurencijsko vijeće je dana 05.06.2023. godine, Općini Breza uputilo Zahtjev za dostavu kopije tenderske dokumentacije svih ponuđača, kao i svu dokumentaciju relevantnu za postupak javne nabavke radova pod nazivom Sanacija dijela lokalne ceste Breza – Mahmutović Rijeka, dionica Bulbulušići – Grabovik.

Općina Breza je podneskom zaprimljenim dana 21.06.2023. godine pod brojem: 01-26-10-65-3/23, dostavila dokumentaciju koja potvrđuje navode **iz prijave privrednog subjekta sa zaštićenim identitetom** da je izabran trećerangirani ponuđač, nakon što su prvorangirani i drugorangirani odustali od ugovora.

Između ostalog Općina Breza je dostavila sljedeće odluke:

- Odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača „KOMGRAD – ZE“ d.o.o. Zenica broj: 01/2-04-510-2/23 od 29.03.2023. godine sa ponuđenom cijenom u iznosu od 150.000,00 KM, bez PDV-a,
- Odluku o dodjeli Ugovora drugorangiranom ponuđaču „ROCO COMMERCE“ d.o.o. Livno, broj: 01/2-04-510-3/23 od 06.04.2023. godine, sa ponuđenom cijenom od 175.000,00 KM bez PDV-a,
- Odluku o dodjeli Ugovora trećerangiranom ponuđaču „ADO – TRANS“ d.o.o. Visoko, sa ponuđenom cijenom u iznosu od 302.468,46 KM bez PDV-a.

Iz dostavljene dokumentacije, može se utvrditi sljedeće:

- Da je postupak javne nabavke radova „Sanacije dijela lokalne ceste Breza – Mahmutović Rijeka“ pokrenut od strane Općine Breza Zahtjevom o pokretanju postupka javne nabavke broj: 02/1-2-11-512/23 i Odlukom o pokretanju postupka javne nabavke broj: 01/2-04-510/23 od 24.02.2023. godine,
- Da je procijenjena vrijednost javne nabavke bez PDV-a iznosila 307.692,30 KM,
- Da je Obavijest o nabavci broj: 726-1-3-6-3-4/23 objavljena na Portalu javnih nabavki dana 24.02.2023. godine, a dana 03.03.2023. godine u „Službenom glasniku BIH“, broj 14/23,
- Da je na osnovu obavještenja na Portalu javnih nabavki, tendersku dokumentaciju sa portala E-nabavke preuzelo 14 (četnaest) ponuđača,

- Da je na javnom otvaranju ponuda bio predstavnik ponuđača „Ado – Trans“ d.o.o. Visoko, Dženan Užičanin,
- Da je ukupan broj pristiglih i blagovremenih ponuda 6 (šest): „AME“ d.o.o. Breza, „Mušibegović Gradnja“ d.o.o. Visoko, „Ado - Trans“ d.o.o. Visoko, „Roco Commerce“ d.o.o. Livno, „Komgrad – Ze“ d.o.o. Zenica i „Demus“ d.o.o. Sarajevo.

Ponuđači su dostavili sljedeće cijene ponuda:

Tabela 1.

Red. br.	Naziv ponuđača	Ponuđena cijena bez PDV-a	Ponuđeni popust
1.	ADO TRANS d.o.o. Visoko	302.468,46	--
2.	ROCO COMMERCE d.o.o. Livno	303.216,14	--
3.	KOMGRAD – ZE d.o.o. Zenica	303.294,88	--
4.	DEMUS d.o.o. Zenica	303.794,38	--
5.	AME d.o.o. Breza	307.411,82	--
6.	MUŠINBEGOVIĆ GRADNJA d.o.o. Visoko	307.634,49	--

Ugovorni organ, općina Breza, je predvidio tenderskom dokumentacijom i u sistemu „E-nabavke“ provođenje e-aukcije.

Komisija za javne nabavke je dana 20.03.2023. godine, u skladu sa Pravilnikom o uslovima i načinu korištenja e-aukcije od 21.07.2016., kroz sistem javnih nabavki zakazala održavanje e – aukcije za kvalifikovane ponuđače za dan 22.03.2023. godine u 9,00 sati.

Iz izvještaja o toku i završetku aukcije koja je kreirana 22.03.2023. godine u 9,10 sati je vidljiva:

KONAČNA RANG LISTA PONUĐAČA KOJI SU UČESTVOVALI U E-AUKCIJI:

Tabela 2.

Red. br.	Naziv ponuđača	Konačna cijena u KM bez PDV-a	Umanjenje cijene	Rang
1.	KOMGRAD – ZE d.o.o. Zenica	150.000,00	50,54%	1
2.	ROCO COMMERCE d.o.o. Livno	175.000,00	42,29%	2
3.	ADO TRANS d.o.o. Visoko	302.468,46	0%	3
4.	DEMUS d.o.o. Zenica	303.794,38	0%	4
5.	AME d.o.o. Breza	307.411,82	0%	5
6.	MUŠINBEGOVIĆ GRADNJA d.o.o. Visoko	307.634,49	0%	6

U skladu sa navedenim dana 29.03.2023. godine, donijeta je Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača privrednog subjekta „KOMGRAD – ZE“ d.o.o. Zenica.

Međutim, izabrani ponuđač je propustio rok za dostavu dokaza o kvalificiranosti iz člana 45. stav (2) tačke od a) do d) Zakona o javnim nabavkama, te je dana 06.04.2023. godine donijeta Odluka o dodjeli Ugovora drugorangiranom ponuđaču privrednom subjektu „ROCO COMMERCE“ d.o.o. Livno koji također nije dostavio traženu dokumentaciju, te je na kraju općinski načelnik dana 14.04.2023. godine donio Odluku o dodjeli Ugovora trećerangiranom ponuđaču privrednom subjektu „ADO – TRANS“ d.o.o. Visoko.

Iz naprijed navedenog proizilazi da je Općina Breza podneskom zaprimljenim dana 21.06.2023. godine pod brojem: 01-26-10-65-3/23, dostavila dokumentaciju, koja potvrđuje navode **iz prijave privrednog**

subjekta sa zaštićenim identitetom da je izabran trećerangirani ponuđač, nakon što su prvorangirani i drugorangirani odustali od ugovora.

U skladu s tim, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da postoji osnovana sumnja da su „Ado Trans“ d.o.o. Visoko, „Komgrad – Ze“ d.o.o. Zenica i Roco d.o.o. Livno, zaključili zabranjeni sporazum iz člana 4. stav (1) tačka b) i c) Zakona o konkurenciji, te je dana 07.03.2024. godine donijelo Zaključak o pokretanju postupka po službenoj dužnosti broj: UP – 04-26-3-003-1/24.

Dana 01.08.2024. godine Konkurencijsko vijeće je produžilo rok za donošenje konačnog rješenja za dodatna tri mjeseca Zaključkom o produženju roka broj: UP – 04-26-3-003-41/24.

4. Postupak po Zaključku o pokretanju postupka po službenoj dužnosti

4.1. Očitovanje stranaka u postupku

U skladu sa članom 33. stav (2) Zakona, Konkurencijsko vijeće je aktom broj: UP – 04-26-3-003-6/24 od 07.03.2024. godine dostavilo Zaključak o pokretanju postupka privrednim subjektima protiv kojih je pokrenut postupak, na odgovor.

4.1.1. Očitovanje privrednog subjekta „Komgrad-Ze“ d.o.o. Zenica

Privredni subjekt „Komgrad – Ze“ je dostavio odgovor u ostavljenom roku, zaprimljen dana 28.03.2024. godine pod brojem: UP – 04-26-3-003-9/24, u kojem navodi da je razlog zbog kojeg je cijena više puta spuštana rezultat nesporazuma između direktora i radnika koji je bio zadužen da vodi e – aukciju, jer je direktor naložio da se tokom e – aukcije cijena može spuštati do cca 10% od prvoplasirane ponuda, a radnik koji je bio zadužen da bude operater u postupcima e – aukcije je protumačio da se cijena spušta u iznosu od 10%.

Nadalje navodi da se radi o greški, ni u kom slučaju namjeri, za koju je proveden i disciplinski postupak protiv radnika – operatera, te mu je izrečena mjera, pismena opomena pred otkaz ugovora o radu.

Kako privredni subjekt „Komgrad – Ze“ nije dostavio niti jedan dokaz kojim bi potvrdio svoje navode, Konkurencijsko vijeće je privrednom subjektu „Komgrad – Ze“ d.o.o. Zenica dana 08.04.2024. godine, pod prijetnjom novčane kazne iz člana 49. Zakona o konkurenciji, dostavilo Zahtjev za dostavu podataka dokumentacije broj: UP – 04-26-3-003-14/24 od 05.04.2024. godine, a u vezi sa postupcima javnih nabavki za period od 2021. do 2023. godine sa posebnim osvrtom na činjenicu da li su i ranije učestvovali bili diskvalifikovani zbog nedostavljanja podataka o postupcima i razlozima nedostavljanja dokumentacije, kao i dostave cjelokupnu korespondenciju i dokumentaciju vezanu za sporni postupak javne nabavke sa kopijom knjige protokola.

Na navedeni Zahtjev privredni subjekt „Komgrad-Ze“ nikada nije odgovorio.

Dana 11.07.2024. godine Konkurencijsko vijeće je privrednom subjektu „Komgrad-Ze“, pod prijetnjom novčane kazne iz člana 49. Zakona o konkurenciji, uputilo urgenciju za dostavu naprijed navedenih podataka broj: UP – 04-26-3-003-33/24 od 09.07.2024. godine, zajedno sa zahtjevom za dodatnim informacijama koje se odnose na dokaz kada je privredni subjekt „Komgrad – Ze“ zaprimio Zapisnik sa otvaranja ponuda, kao i sa zahtjevom za dostavu cjelokupne dokumentacije u vezi sa disciplinskim postupkom protiv zaposlenika, operatera koji je provodio e-aukciju, sa kopijom knjige protokola.

Nakon što privredni subjekt „Komgrad-Ze“ nije postupio po zahtjevima Konkurencijskog vijeća od 08.04.2024. godine i od 11.07.2024. godine, Konkurencijsko vijeće je, pod prijetnjom novčane kazne iz člana 49. Zakona o konkurenciji, navedenom privrednom subjektu dana 01.08.2024. godine dostavilo još jednu urgenciju broj: UP – 04-26-3-003-40/24 od 31.07.2024. godine, ali do dana donošenja ovog rješenja „Komgrad – Ze“ nije dostavio svoj odgovor.

4.1.2. Očitovanje privrednog subjekta „Roco – Commerce“ d.o.o. Livno

Privredni subjekt „Roco – Commerce“ d.o.o. Livno je dostavio odgovor, putem ovlaštenog punomoćnika Sanela Nezirića, advokata iz Sarajeva, zaprimljen dana 29.03.2024. godine pod brojem: UP – 04-26-3-003-10/24, u kojem se navodi, kako slijedi:

- Da primjena člana 4. Zakona o konkurenciji nije moguća u situaciji kada se radi o javnoj nabavci radova, odnosno proširenoj i aktivnoj konkurenciji, pa ne postoji osnov niti mogućnost za udruživanja određenog broja ponuđača radi sklapanja nedozvoljenog ugovora,
- Da je ponuđač „Roco-Commerce“ i u odnosu na početnu cijenu i u odnosu na cijenu nakon e-aukcije, rangiran na drugo mjesto rang liste,
- Da prema odredbama Zakona o javnim nabavkama BiH i podzakonskim pravnim aktima, postoji obaveza provođenja e – aukcije u postupcima kao što su predmetni postupak javne nabavke, a na kojoj e – aukciji ponuđači imaju pravo, odnosno mogućnost da spuštaju cijene ponude, ali i mogućnost da ostave početno ponuđenu cijenu bez izmjena odnosno bez snižavanja cijene,
- Da je i samim odredbama tada važećeg Pravilnika o uslovima i načinu korištenja e – aukcije propisana mogućnost snižavanja cijene ponude u rasponu od 0,1% do 10% u odnosu na cijenu ponude, pa je jasno da ponuđač ima mogućnost da snizi cijenu u tom rasponu ili da ostane kod početne cijene ponude,
- Da nije sporno da je ponuđač „Roco – Commerce“ umanjio cijenu svoje ponude za 42,29% i da ista nakon provedene e-aukcije iznosi 175.000,00 KM, kao ni da je ponuđač „Komgrad – Ze“ također, umanjio cijene ponude, dok preostala četiri ponuđača nisu snižavali svoje cijene, te su potvrdili početne cijene dostavljenih ponuda,
- Da kako u toku trajanja e – aukcije niti jednom ponuđaču nisu vidljivi podaci ostalih ponuđača i ko od ostalih ponuđača smanjuje cijenu svoje ponude, a sve prema odredbama Pravilnika o uslovima i načinu korištenja e – aukcije u pogledu, trajanja, toka i završetka e-aukcije, niti ovom ponuđaču nije bilo vidljivo ko od pet ostalih ponuđača snižava cijenu svoje ponude, a niti je mogao utjecati na snižavanje cijene ostalih ponuđača, već je isti u skladu sa odredbama Pravilnika snižavao cijenu svoje ponude u propisanom rasponu,
- Da nije sporno da je ovaj ponuđač propustio u propisanom roku dostaviti zahtijevana uvjerenja iz člana 45. stav (2) tačke od a) do d) Zakona o javnim nabavkama, ali isto tako, takav propust ne može predstavljati namjeru i dogovor u vezi sa sklapanjem zabranjenih ugovora,
- Da ponuđač „Roco-Commerce“ nije mogao niti je imao utjecaja da li će prvobitno izabrani ponuđač prihvatiti zaključenje ugovora za cijenu nakon e – aukcije, kao ni da li će ponuđač koji je rangiran poslije ponuđača „Roco – Commerce“ prihvatiti zaključenje ugovora ili će i taj ponuđač odustati od zaključenog ugovora,
- Da bi samim tim bilo koji ponuđač koji odustane od zaključenja ugovora ili ne dostavi propisana uvjerenja iz člana 45. Zakona o javnim nabavkama, smatrat će se odgovornim za zaključenje zabranjenog ugovora između ugovornog organa i ponuđača sa kojim je u konačnici sklopio ugovor, a što je potpuno nepravilno i nezakonito,
- Da je upravo ugovornim organima ostavljena mogućnost propisivanja obaveze dostavljanja garancije za ozbiljnost ponude za postupak veće procijenjene vrijednosti kao predmetna, pa je jasno da se upravo ugovorni organi štite od odustanka ponuđača od svoje ponude,
- Da su stoga neosnovani i neargumentovani navodi iz prijave da su privredna lica protiv kojih je podnesena prijava sklopili zabranjeni ugovor iz člana 4. stav (1) tačka b) i c) Zakona, budući da ponuđač „Roco – Commerce“ nije mogao imati na utjecaj na druge ponuđače da li će odustati od ugovora ili istog zaključiti kao što ni drugi ponuđači nisu imali uticaj na ovog ponuđača i odustanak od zaključenja ugovora iz razloga koji nisu poznati niti jednom od ostalih ponuđača,
- Da bi u konačnici ovakav način podnošenja prijave značio praktično da bi se prijava mogla podnijeti protiv svakog ponuđača koji odustane od svoje ponude, odnosno ne dostavi propisana uvjerenja iz člana 45. stav (2) tačke od a) do d) Zakona o javnim nabavkama, odnosno da bi se svaki ponuđač koji odustane od zaključenja ugovora teretio za radnje sklapanja zabranjenih ugovora zajedno sa ostalim ponuđačima koji su odustali od ugovora, kao i ponuđača koji je prihvatio uslove ugovora i isti ugovor zaključio.

Konkurencijsko vijeće je dana 05.04.2024. godine aktom broj: UP – 04-26-3-003-13/24, privrednom subjektu „Roco Commerce“ d.o.o. Livno dostavilo zahtjev za dostavljanje dodatnih podataka.

Privredni subjekt „Roco Commerce“ je dostavio odgovor na naprijed navedeni Zahtjev podneskom zaprimljenim pod brojem: UP – 04-26-3-003-18/24 dana 17.04.2024. godine i podneskom zaprimljenim pod brojem: UP -04-26-3-003-28/24 dana 30.04.2024. godine, u kojima između ostalog navodi sljedeće:

- Da u periodu od 2021. do 2023. godina nije bio diskvalifikovan zbog nedostavljanja dokumentacije u postupcima javnih nabavki niti eliminisan zbog nedostavljanja dokumentacije utvrđene u tenderskoj dokumentaciji ugovornog organa,
- Da nije imao bilo kakvu vrstu poslovne saradnje sa ponuđačima „Ado-trans“ i „Komgrad – Ze“,
- Da je u više postupaka bio u konkurenciji sa privrednim subjektom „Ado-trans“ kod ugovornih organa Grad Visoko, Općina Ilijaš, Općina Breza, Uprava za ceste Kantona 10, Kantonalno javno komunalno preduzeće „Pokop“ d.o.o. Sarajevo,
- Da je u postupku nabavke koju je proveo ugovorni organ Uprava za ceste Kantona 10, pod nazivom „Vanredno održavanje i sanacija cesta“ , Obavještenje o nabavci broj 1146-1-3-8-3-2/23, učestvovao zajedno sa ponuđačem „Ado – Trans“ d.o.o. Visoko kao grupa ponuđača, ali da nisu dobili ugovor, te nije bilo prilike da se ostvari poslovna saradnja,
- Da nema kalkulaciju cijena pojedinačnih stavki iz tenderske dokumentacije, niti ima kalkulaciju konačne cijene na e-aukciji, a što nije ni predstavljalo obavezu od strane ponuđača,
- Da ponuđači formiraju početnu cijenu svoje ponude na način kalkulacije cijene, odnosno ulaznih parametara i svih drugih elemenata koji utiču na strukturu formiranja same cijene odnosno svih aspekata poslovanja, prihoda, troškova i ulaznih cijena odnosno detaljnih informacija o relevantnim sastavnim elementima ponude, odnosno razloga za ponuđenu početnu cijenu,
- Da međutim ponuđači prilikom e-aukcije i snižavanja cijene svoje ponude ne posjeduju kalkulaciju nove, konačne cijene, jer ponuđači u konačnici i nemaju u vidu da li će drugi ponuđači snižavati cijene svojih ponuda i ukoliko da, u kom procentu,
- Da nije obaveza, a niti je isto objektivno moguće, da ponuđači vrše kalkulaciju cijene u toku trajanja e-aukcije, posebno imajući u vidu da ponuđači nemaju saznanja ko će od ponuđača učestvovati, u kojem postotku će snižavati svoju ponudu, do koje cijene, te nije realni niti opravdano očekivati da ponuđač u vremenskom period od 10 do 30 minuta kreira specifikaciju konačne cijene na e – aukciji,
- Da ne posjeduje kopiju svoje ponude, jer je istu dostavio Ugovornom organu.

4.1.3. Očitovanje privrednog subjekta „Ado – Trans“ d.o.o. Visoko

Privredni subjekt „Ado – Trans“ d.o.o. Visoko je dostavio odgovor, putem ovlaštenog punomoćnika Alme Biberović, advokata iz Sarajeva, zaprimljen dana 01.04.2024. godine pod brojem: UP – 04-26-3-003-11/24, u kojem se navodi, kako slijedi:

- Da je kao trećerangirani ponuđač u spornom postupku javne nabavke dostavio svoju ponudu na iznos od 302.468,46 KM, a što predstavlja najnižu dostavljenu inicijalnu odnosno početnu cijenu ponude,
- Da je ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji propisao obavezu provođenja procedure e-aukcije, a na kojoj e – aukciji je ponuđačima ostavljena mogućnost snižavanja cijene svoje ponude, ali ne i obaveza snižavanja ponuđene cijene,
- Da su pored lica protiv kojih je pokrenut postupak i podnesena prijava, u postupku učestvovali i četverorangirani „DEMUS“ d.o.o. Sarajevo, petorangirani ponuđač „AME“ d.o.o. Breza i šestorangirani ponuđač „Mušibegović Gradnja“ d.o.o. Visoko, te da niti jedan od navedenih ponuđača, odnosno četvero, peti i šestorangirani ponuđači, kao ni trećerangirani ponuđač, nisu snižavali cijenu svojih ponuda,
- Da se poziva na odredbe člana 5. stav (2) tačka a) Pravilnika o uslovima i načinu korištenja e-aukcije, kojim je propisano da je u toku trajanja e – aukcije učesnicima e – aukcije u svakom momentu trajanja e-aukcije vidljiva trenutna rang lista, bez otkrivanja identiteta ponuđača koji su učesnici e-aukcije,

- Da je jasno propisano da identitet bilo kojeg ponuđača sa rang liste u toku trajanja e-aukcije nije vidljiv drugim ponuđačima, pa tako niti trećerangirani ponuđač nije imao niti mogao imati saznanja ko od ponuđača snižava svoju cijenu, već samo da neki od ponuđača snižava cijenu i za koji procenat, te su svi ponuđači u mogućnosti da snižavaju početne cijene svoje ponude u rasponu od 0,1% do 10% ponuđene cijene,
- Da bi ovakvo postupanje podnosioca prijave predstavljalo šablon prema kojem bi svaki, u konačnici, izabrani ponuđač u situaciji kada određeni ponuđač koji je bio prvorangirani odustane od zaključenja ugovora se tretirao kao ponuđač koji je zaključio ugovor na temelju dogovora sa ostalim privrednim subjektima odnosno ponuđačima, a koji način izbora ponuđača u situaciji kada prvo i drugorangirani ponuđači odustanu od zaključenja ugovora svakako ne predstavlja elemente sklapanja zabranjenih sporazuma,
- Da kako je u samom postupku, shodno naprijed navedenom, učestvovali šest ponuđača sa dostavljenim inicijalnim cijenama svoje ponude, jasno je da niti trećerangirani ponuđač, a niti bilo koji od ponuđača koji se tereti prijavom za zaključenje zabranjenog ugovora, nisu mogli utjecati na početne cijene ponuda svih šest ponuđača, kao niti to da li će neki od ponuđača na e-aukciji snižavati cijenu ponude ili ostati kod početne ponuđene cijene,
- Da jednako tako, na isti način, niti trećerangirani ponuđač nije mogao utjecati na inicijalne cijene ponuda ostalih pet ponuđača, a niti da li će neki od ponuđača u ovoj situaciji, prvorangirani i drugorangirani ponuđač, odustati od zaključenja ugovora, odnosno da li će dostaviti zahtijevanu dokumentaciju,
- Da je netačno i nedokazano obrazloženje prijave da su se navedeni pravni subjekti dogovorili da prvorangirani i drugorangirani ponuđači snižavaju cijenu ponude, te nakon toga da isti odustanu od zaključenja ugovora, te time omogućće trećerangiranom ponuđaču da zaključi ugovor prema početnoj cijeni svoje ponude, a naročito imajući u vidu da prijavljeni privredni subjekti nisu međusobno povezani na bilo koji način, niti vlasnički niti interesno, bilo direktno ili indirektno,
- Da ostaju nejasni navodi iz prijave kojima se tereti trećerangirani ponuđač, jer to praktično znači da bi podnosilac prijave teretio za sklapanje ugovora bilo kojeg trećerangiranog ponuđača koji je u konačnici zaključio ugovor, odnosno da je imao dogovor sa prva dva ponuđača sa rang liste da se ugovor dodijeli upravo trećerangiranom ponuđaču, bilo da se radi o ponuđaču „Ado-Trans“ ili bilo kojem drugom ponuđaču,
- Da to znači da bi u praksi podrazumijevalo da se prijava podnosi protiv svakog privrednog subjekta koji bude izabran kao najpovoljniji, a nakon što neko od ponuđača odustane od svoje ponude, odnosno ne dostavi propisana uvjerenja ili odbije zaključiti ugovor sa ugovornim organom,
- Da nije došlo do situacije iz odredbe člana 4. Zakona o konkurenciji, odnosno da nedozvoljeni sporazumi u ovim situacijama nisu ni mogući, jer je veliki broj subjekata mogao i učestvovati u postupku javne nabavke, jer se radi o nabavci radova koji obavlja veliki broj subjekata na relevantnom tržištu, pa je nadmetanje upravo bilo dostupno velikom broju subjekata,
- Da predlaže da Konkurencijsko vijeće odbije prijavu kao neosnovanu i obustavi pokrenuti postupak po službenoj dužnosti u odnosu na društvo „Ado – Trans“.

Konkurencijsko vijeće je dana 05.04.2024. godine aktom broj: UP – 04-26-3-003-12/24, privrednom subjektu „Ado-Trans“ d.o.o. Visoko, dostavilo zahtjev za dostavljanje dodatnih podataka.

Privredni subjekt „Ado – trans“ je dostavio odgovor na naprijed navedeni Zahtjev podneskom zaprimljenim pod brojem: UP – 04-26-3-003-17/24 dana 15.04.2024. godine i podneskom zaprimljenim pod brojem: UP -04-26-3-003-30/24 dana 09.05.2024. godine, u kojima između ostalog navodi sljedeće:

- Da se nakon zaključenja ugovora o javnoj nabavci više ne primjenjuju odredbe Zakona o javnoj nabavci, niti su ugovorne strane vezane za ponudu, tendersku dokumentaciju i drugu dokumentaciju korištenju tokom postupka javne nabavke, već se na ugovorena prava i obaveze ugovornih strana i samo egzistiranje i poštivanje odredbi zaključenog ugovora primjenjuju odredbe Zakona o obligacionim odnosima, pa čuvanje dokumentacije iz provedenih postupaka

javnih nabavki ne predstavlja niti obavezu za ponuđače, a niti je ista relevantna za daljnju realizaciju ugovora,

- Da ne posjeduje kod sebe podatke o postupcima javnih nabavki u kojima je učestvovao zajedno sa privrednim subjektima protiv kojih se vodi postupak pred Konkurencijskim vijećem, te da je to u svakom slučaju manji broj postupaka u odnosu na ukupan broj postupaka na kojima je učestvovao kao ponuđač,
- Da je zakonsko pravo svakog ponuđača da odluči da li će u konačnici dostaviti uvjerenje i potpisati ugovor o javnoj nabavci, posebno jer većina ugovornih organa propisuje obavezu dostavljanja garancije za ozbiljnost ponude, pa u situaciji odustanka od svoje ponude, ponuđač je taj koji će snositi teret takve odluke, odnosno ugovorni organ će naplatiti od ponuđača garanciju za ozbiljnost ponude,
- Da prilikom provođenja procedure e – aukcije odlučuje da li će istom biti prihvatljivo da određeni ugovor izvrši prema sniženoj cijeni ili prema inicijalnoj cijeni ponude, a postoje i situacije kada klijent učestvuje i na e-aukciji i snižava cijenu ponude na način da se u momentu trajanja e-aukcije izvrši kalkulaciju cijene ponude, i u tom trenutku izvrši procjenu u odnosu na druge činjenice, koje uključuju broj zaključenih ugovora u tom momentu i da li isti očekuje da će zaključiti još neke ugovore u skorijem periodu,
- Da nakon završetka e-aukcije za određene ugovore, postoje i postupci u kojima ne dostavi dokumentaciju iz člana 45. Zakona o javnim nabavkama odnosno odustane od zaključenja ugovora, ukoliko uvidi da iz takve cijene neće proisteći očekivana dobit za društvo u toj fazi, a sve iz razloga jer se poslovna politika firme ogleda u ostvarivanju što veće poslovne dobiti, a u prilogu kojim činjenicama jesu upravo ostvareni rezultati u prethodnim godinama gdje svake godine ostvaruje dobre poslovne rezultate i uspjehe,
- Da nije učestvovao u e-aukciju u postupku nabavke Općine Breza jer nije imao prostora da snižava svoju cijenu, te je upravo i početnu cijenu ponude formirao i izvršio kalkulaciju iste u odnosu na predmet nabavke, te ista cijena od samog momenta dostave ponude predstavlja konačnu cijenu ponude, jer nije imao interes za zaključenje ugovora po nižoj cijeni, s obzirom na sve elemente koji su uticali na formiranje takve cijene,
- Da u posljednje tri godine imao poslovnu saradnju sa društvom „Komgrad – Ze“ d.o.o. Zenica na realizaciji dva ugovora za njih u kojima je bio u ulozi podizvođača i poslove iznajmljivanja mehanizacije (finišera) društva „Komgrad – Ze“ d.o.o. Zenica za ugradnju asfaltne mase,
- Da u posljednje tri godine na način angažovanja privrednog subjekta „Roco – Commerce“ d.o.o. Livno nije imao i istog nije angažovao za podizvođača, niti je bio angažovan kao podizvođač za društvo „Roco – Commerce“ d.o.o. Livno,
- Da je na više postupaka učestvovao zajedno sa ponuđačima „Roco- Commerce“ i „Komgrad-ZE“, kao konkurent.

5. Prikupljanje podataka od trećih lica

Konkurencijsko vijeće je u toku predmetnog postupka utvrđivanja zabranjenog konkurencijskog djelovanja u skladu sa članom 35. Zakona o konkurenciji radi pravilnog utvrđivanja činjeničnog stanja prikupljalo podatke i od drugih pravnih lica koja nisu stranke u postupku.

Konkurencijsko vijeće je u vezi sa navedenim dana 18.04.2024. godine, uputilo zahtjev ponuđačima koji su pored ponuđača protiv kojih se vodi postupak, dostavili svoje ponude u spornom postupku nabavke („AME“ d.o.o. Breza, „Mušibegović Gradnja“ d.o.o. Visoko, i „Demus“ d.o.o. Sarajevo), sa pitanjem zašto nisu učestvovali u e-aukciji, te da li smatraju da je bilo određenih zloupotreba e-aukcije od strane ponuđača protiv kojih se vodi postupak pred Konkurencijskim vijećem.

Pored navedenog, bilo je potrebno da dostave dokaz kada su zaprimili Zapisnik sa otvaranja ponuda, kako bi se utvrdilo da li su ponuđači sa istim bili upoznati prije početka e-aukcije.

Odgovor na naprijed navedeni zahtjev Konkurencijskog vijeća u ostavljenom roku je dostavio jedino ponuđač „AME“ d.o.o. Breza, a ostalim ponuđačima je dostavljena urgencija i dodatni rok za dostavu

izjašnjenja (dana 09.07.2024. godine privrednom subjektu „Demus“ d.o.o. Sarajevo aktom broj: UP – 04-26-3-003-34/24 i privrednom subjektu „Mušibegović Gradnja“ d.o.o. Visoko aktom broj: UP – 04-26-3-003-35/24).

Privredni subjekt „AME“ d.o.o. Breza, u svom odgovoru broj 138/24 od 26.04.2024. godine (zaprimljen dana 29.04.2024. godine pod brojem: UP – 04-26-3-003-26/24) navodi sljedeće:

Prema rasporedu poslova unutar firme pravnik prati objave tendera javnih nabavki na Portalu JN, te informiše Upravu o tenderima značajnim za firmu. Kada uprava odluči da firma učestvuje u nekoj javnoj nabavci pravnik dostavlja tehnički dio tendera građevinskoj operativi koja sačinjava ponudu i koja određuje donje granice vrijednosti i ekonomske isplativosti ponude, i sačinjenu ponudu dostavlja pravniku. Pravnik kompletira ponudu, dostavlja ponudu ugovornom organu i prati objave na Portalu Jn vezano za predmetnu ponudu. Ako se u procesu JN primjenjuje e-aukcija pravnik učestvuje u e-aukciji poštujući naprijed pomenutu donju granicu ekonomske isplativosti ponude ispod koje se ne isplati izvoditi radove. **Privrednom subjektu „AME“ koji ima i sjedište i bazu na području Općine Breza ovaj tender je bio veoma značajan i smatralo se da mogu biti najkonkurentniji i dostaviti najpovoljniju ponudu.** Nakon provedene e-aukcije dana 22.03.2023. godine u 9,00 sati pravnik je obavijestio upravu da **nije uspio niti jednom izvršiti spuštanje cijene ponude, jer su ponuđači „Komgrad – Ze“ i „Roco Commerce“ u startu naglo, vrtoglavo oborili cijene daleko ispod donje granice vrijednosti i ekonomske isplativosti, te da on tu nije mogao ništa kao ni ostali ponuđači.** Kada se pogleda proces e-aukcije ove javne nabavke iz sadašnje perspektive, prema mišljenju privrednog subjekta „AME“, lako se može uočiti da je ista bila pomno osmišljena i iscenirana, s obzirom na to da su ponuđači „Komgrad – Ze“ i „Roco – Commerce“ koji su hitro, neprirodno oborili ponude, pa odustali od istih ne dostavivši kvalifikacionu dokumentaciju u zakonskom roku, zbunili ostale ponuđače ne ostavivši im prostor za djelovanje, a istovremeno „počistivši“ put da firma „Ado – Trans“ bude proglašena najpovoljnijim ponuđačem sa cijenom ponude bez e-aukcije.

Privredni subjekt „Demus“ d.o.o. Sarajevo je dostavio odgovor na zahtjev dana 11.07.2024. godine zaprimljen pod brojem UP – 04-26-3-003-36/24, te u istom navodi kako slijedi:

- Da privredni subjekt „Demus“ nije učestvovao u navedenom postupku iz razloga što su ponuđači „KOMGRAD – ZE“ i „ROCO COMMERCE“ d.o.o. Livno, koji su se takmičili na e-aukciji svoje prvobitne ponude spustili ispod cijene koja je prihvatljiva za „Demus“ d.o.o. Sarajevo, te su istu smatrali nedovoljnom za ostvarivanje profita.
- Da iako su bili spremni za učešće, činjenica da se sjedište „Demus“ d.o.o. Sarajevo nalazi u Sarajevu, a radovi su trebali biti izvedeni na području Općine Breza, udaljenost asfaltne baze i mjesta izvođenja radova podrazumijeva dodatne troškove, te bi dalje snižavanje cijene negativno utjecalo na kvalitet usluga i održivost polovanja.
- Da se strategija privrednog subjekta „Demus“ zasniva na pružanju visokokvalitetnih usluga po fer i konkurentnim cijenama koje omogućavaju održivo poslovanje i zadovoljstvo klijenata.
- Da im je Zapisnik sa otvaranja ponuda dostavljen dana 17.03.2023. godine putem e-maila, da su isti zaprimili, te bili upoznati sa spiskom pristiglih ponuda i sažetkom u kojem su naznačene cijene ponuda ponuđača bez PDV-a.

Privredni subjekt „Mušibegović Gradnja“ d.o.o. Visoko je dostavio odgovor na zahtjev dana 25.07.2024. godine zaprimljen pod brojem UP -04-26-3-003-39/24, te u istom navodi da su nakon predaje ponude, a prije održavanja e-aukcije zaprimili zapisnik o otvaranju ponuda, u kojem je navedene koji ponuđači su dostavili ponude, te cijene u dostavljenim ponudama, te da nije mogao da učestvuje u e-aukciji zbog dogovora između ponuđača „Roco Commerce“, „Komgrad-Ze“ i „Ado-Trans“.

Pored navedenog, Konkurencijsko vijeće je dostavilo Zahtjev za dostavu podataka broj: UP – 04-26-3-003-23/24 od 18.04.2024. godine Općini Breza, radi dostavljanja dodatne dokumentacije iz spornog postupka nabavke, te je Općina Breza između ostalog dostavila kako slijedi:

1. Rješenje o imenovanju Komisije za javne nabavke radova: „Sanacija dijela lokalne ceste Breza – Mahmutović Rijeka, dionica Bulbulušići – Grabovik,
2. Prethodnu analize tržišta,
3. Kopiju koverata svih ponuđača u postupku javne nabavke,
4. Zapisnik o otvaranju ponuda,
5. Zapisnik o ocjeni ponuda,
6. Preporuku komisije,
7. Akte, obavještenja, dokaze,
8. Izvještaj o vrijednostima dodijeljenih pojedinačnih Ugovora za dobavljača „Ado – Trans“ za period 2021. – 2023. godina sa Portala javnih nabavki „e-nabavke“.

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju može se utvrditi da su svi ponuđači dobili Zapisnik sa otvaranja ponuda dana 17.03.2023. godine putem faxesa, te su svi bili upoznati sa ponuđačima i cijenama ponude svakog od njih pojedinačno.

Predstavnik ponuđača subjekt „Ado – trans“ je prisustvovao otvaranju ponuda i zaprimio je zapisnik sa otvaranja ponuda lično dana 17.03.2023. godine.

Konkurencijsko vijeće je o pokrenutom postupku aktom broj: UP – 04-26-3-003-8/24 od 19.03.2024. godine obavijestilo i Agenciju za javne nabavke Bosne i Hercegovine. S obzirom na činjenicu da učesnik u postupku javne nabavke tendersku dokumentaciju može preuzeti sa portala Agencije za javne nabavke iz sistema e-nabavke, od Agencije za javne nabavke su zatraženi podaci o tome da li su privredni subjekti protiv kojih je pokrenut postupak i/ili drugi ponuđači, prilikom preuzimanja tenderske dokumentacije sa portala e-nabavki i/ili u toku učestvovanja na e-aukciji, pristupili sa iste IP adrese u spornom postupku javne nabavke „Sanacija lokalne ceste Breza – Mahmutović Rijeka“.

Agencija za javne nabavke je dostavila podatke aktom broj: 04-07-2-452-2/24 od 08.04.2024. godine, zaprimljen od strane Konkurencijskog vijeća dana 11.04.2024. godine pod brojem UP-04-26-3-003-16/24.

Uvidom u dostavljene podatke o IP adresama utvrđeno je da ponuđači nisu pristupili e-aukciji sa istih IP – adresa.

Pored navedenog Konkurencijsko vijeće se dana 22.10.2024. godine obratilo aktom broj UP – 04-26-3-003-50/24 od 22.10.2024. godine Gradu Visoko i aktom broj UP – 04-26-3-003-51/24 Općini Ilijaš, sa zahtjevom za dostavu podataka u vezi određenim postupcima u kojima je učestvovao privredni subjekt „Roco Commerce“, koji su dostavili odgovore u ostavljenom roku.

Općina Ilijaš je dostavila odgovor na zahtjev broj: 04/4-11-2532/24 od 28.10.2024. godine, zaprimljen dana 29.10.2024. godine pod brojem: UP – 04-26-3-003-54/24 dana 29.10.2024. godine i u istom potvrdio sumnju Konkurencijskog vijeća da privredni subjekt „Roco – Commerce“ i u nekim drugim postupcima odustaje od nabavke na način da, iako je izabran kao najpovoljniji ponuđač, ne dostavi dokumentaciju iz člana 45. Zakona o javnim nabavkama.

6. Relevantno tržište

Relevantno tržište, u smislu člana 3. Zakona, određuje se kao tržište određenih proizvoda i/ili usluga koje su predmet obavljanja djelatnosti privrednih subjekata na određenom geografskom području.

Relevantno tržište, u smislu člana 3. Zakona, te čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta («Službeni glasnik BiH», br. 18/06 i 33/10) čini tržište određenih proizvoda/usluga koji su predmet obavljanja djelatnosti na određenom geografskom tržištu.

Prema odredbi člana 4. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, relevantno tržište proizvoda obuhvata sve proizvode i/ili usluge koje potrošači smatraju međusobno zamjenjivim s obzirom na njihove bitne karakteristike, kvalitet, namjenu, cijenu ili način upotrebe.

Prema odredbi člana 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, relevantno geografsko tržište obuhvata cjelokupnu ili značajan dio teritorije Bosne i Hercegovine na kojoj privredni subjekti djeluju u prodaji i/ili kupovini relevantne usluge pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uslovima i koji to tržište bitno razlikuju od uslova konkurencije na susjednim geografskim tržištima.

Vezano za činjenicu da je u predmetnom postupku utvrđeno postojanje zabranjenog sporazuma između dva ili više neovisnih privrednih subjekata koji djeluju na istom nivou (horizontalni sporazumi) koji je za cilj imao ograničiti tržišnu konkurenciju u predmetnom postupku javne nabavke, s ciljem da se omogući trećerangiranom ponuđaču na e -aukcije, da dobije ugovor o javnoj nabavci, Konkurencijsko vijeće ističe kako precizno definiranje relevantnog tržišta i tržišne snage privrednog subjekta nije ni bilo potrebno kada su i cilj i posljedica zabranjenog sporazuma sam po sebi protivtržišni, kao u konkretnom slučaju.

Sporazumi o podjeli tržišta sami po sebi imaju cilj ograničiti tržišnu konkurenciju, te su obuhvaćeni kategorijom koja je izričito zabranjena članom 101. stav (1) Ugovora o funkcioniranju Evropske unije (u daljem tekstu: UFEU) koji sadržajno odgovara članu 4. stav (1) Zakona), s obzirom da se takav cilj ne može opravdati analizom ekonomskog konteksta, u koje je smještno predmetno protivtržišno postupanje (*presuda Siemens, tačka 218*).

Ako je sam cilj sporazuma ograničiti tržišnu konkurenciju „podjelom tržišta“ nije potrebno tačno definisati predmetna tržišta, jer je stvarna ili potencijalna tržišna konkurencija sigurno ograničena (*presuda Mannesmannrohren – Werke, tačka 132*).

S obzirom na to da se postupanje stranaka koje je predmet ovog postupka odnosilo isključivo na konkretan postupak javne nabavke, Konkurencijsko vijeće je prilikom određivanja relevantnog tržišta uzelo u obzir sam predmet postupka koji se odnosi na utvrđivanje zabranjenog konkurencijskog djelovanja, te imajući u vidu navedeno, odredilo da relevantno tržište proizvoda i/ili usluga u konkretnom slučaju predstavlja postupak javne nabavke ugovornog organa Općine Breza pod nazivom „Sanacija dijela lokalne ceste Breza – Mahmutović Rijeka, dionica Bulbulušići – Grabovik“.

U konkretnom slučaju relevantno geografsko tržište je Općina Breza, jer se predmetna nabavka odnosi na sanaciju dijela lokalne ceste u općini Breza.

Slijedom navedenoga, relevantno tržište predmetnog postupka je javna nabavka radova pod nazivom Sanacija dijela lokalne ceste Breza – Mahmutović Rijeka, dionica Bulbulušići – Grabovik u Općini Breza.

7. Vještačenje

U cilju prikupljanja svih relevantnih dokaza i činjenica Konkurencijsko vijeće se, između ostalog, obratilo Općini Breza sa zahtjevom za dostavu podataka i dokumentacije vezane za provođenje postupka javne nabavke radova na sanaciji dijela lokalne ceste „Breza – Mahmutović Rijeka, dionica Bulbulušići – Grabovik“.

Općina Breza je u ostavljenom roku postupila po Zahtjevu Konkurencijskog vijeća, te dostavila traženu tendersku dokumentaciju dana 30.04.2024. godine (KV. broj: UP – 04-26-3-003-27/24).

Tom prilikom Općina Breza je, između ostalog dostavila i potvrde o prijemu ponuda svih ponuđača koji su učestvovali u predmetnom postupku nabavke, a koje su potpisane od strane osobe koja je predala ponudu u ime dobavljača, kao i od strane ovlaštene osobe Općine Breza.

Uvidom u potvrde koje su potpisane od strane osobe koja je ispred dobavljača predala ponudu za nabavku radova, utvrđeno je postojanje osnovane sumnje da je ista osoba predala ponudu i potpisala potvrdu Općine Breza o prijemu ponude broj: 02/1-2-11-512-3/23 od 17.03.2024. godine u ime dobavljača „Ado – Trans“ d.o.o. Visoko u 10,35 sati i predala ponudu i potpisala potvrdu Općine Breza o prijemu ponude broj: 02/1-2-11-512-3/23 od 17.03.2023. godine u ime dobavljača „Roco Commerce“ d.o.o. Livno u 10,36 sati, dana 17.03.2023. godine.

U vezi sa navedenim, Konkurencijsko vijeće je zaključilo da je za utvrđivanje i ocjenu činjenica važnih za rješavanje upravne stvari i utvrđivanje povrede Zakona o konkurenciji, neophodno angažovati vještaka, u skladu sa članovima 174. i 176. Zakona o upravnom postupku Bosne i Hercegovine.

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je dana 01.08.2024. godine na 11. sjednici donijelo Zaključak o određivanju vještaka po službenoj dužnosti u predmetu broj: UP -0426-3-003-1/24, kojim je određeno izvođenje dokaza vještačenjem vještaka Ismeta Katane iz Sarajeva, stalnog sudskog vještaka za vještačenje novca, dokumenata i rukopisa.

Ovlašteni vještak je bio dužan predati Konkurencijskom vijeću nalaz i obrazloženo stručno mišljenje o obavljenom vještačenju u kojem je trebalo stručno utvrditi da li potpis osobe koja je dana 17.03.2023. godin u 10.35 sati u prostorijama Općine Breza predala ponudu i potpisala potvrdu o prijemu ponude broj: 02/1-2-11-512-3/23 u ime dobavljača „Ado – Trans“ d.o.o. Visoko i potpis osobe koja je istog dana u 10.36 sati predala ponudu u prostorijama Općine Breza i potpisala potvrdu o prijemu ponude broj: 02/1-2-11-512-3/23 u ime dobavljača „Roco Commerce“ d.o.o. Livno, zbog postojanja osnovane sumnje da se radi o istoj osobi.

Konkurencijsko vijeće je dana 13.08.2024. godine pod brojem: UP – 04-26-3-003-47/24 zaprimilo nalaz i mišljenje grafološkog vještačenja evidencioni broj: 33/2024. godine od 12.08.2024. godine u kojem se navodi sljedeće: „*Jedan isti skriptor je vjerovatno ispisao oba sporna parafna potpisa u rubrikama „Dobavljač“ na dokumentu „POTVRDA o prijemu ponude“ Općine Breza broj: 02/1-2-11-512-3/23 od 17.03.2023. godine na ime „Dobavljač“ „ADO – TRANS DOO“ Visoko je dana 17.03.2023. godine u 10,35 sati....“ i dokumentu „POTVRDA o prijemu ponude“ Općine Breza broj: 02/1-2-11-512-4/23 od 17.03.2023. godine na ime „Dobavljač“ „ROCO COMMERC“ d.o.o. Livno je dana 17.03.2023. godine u 10,36...“*

Mišljenje i nalaz vještaka je dostavljen privrednom subjektu „Ado-trans“ aktom broj: UP – 04-26-3-003-48/24 od 09.09.2024. godine i privrednom subjektu „Roco Commerce“ aktom broj: UP – 04-26-3-003-49/24 od 09.09.2024. godine.

Privredni subjekti se nisu očitovali na navedeno mišljenje i nalaz.

Iz naprijed navedenog, nedvosmisleno je utvrđeno da je ista osoba predala ponudu za privredni subjekt „Ado-Trans“ d.o.o. Visoko i „Roco Commerc“ d.o.o. Livno.

8. Utvrđeno činjenično stanje i ocjena dokaza

Konkurencijsko vijeće je u postupku utvrđivanja postojanja zabranjenog sporazuma iz člana 4. stav (1) tačke b) i c) Zakona, na nesporan način utvrdilo sljedeće činjenice:

- Da je postupak javne nabavke radova „Sanacije dijela lokalne ceste Breza – Mahmutović Rijeka“ pokrenut od strane Općine Breza Zahtjevom o pokretanju postupka javne nabavke broj: 02/1-2-11-512/23 i Odlukom o pokretanju postupka javne nabavke broj: 01/2-04-510/23 od 24.02.2023. godine,
- Da je javna nabavka provedena putem otvorenog postupka javne nabavke,

- Da je procijenjena vrijednost javne nabavke bez PDV-a iznosila 307.692,30 KM,
- Da je Obavijest o nabavci broj: 726-1-3-6-3-4/23 objavljena na Portalu javnih nabavki dana 24.02.2023. godine, a dana 03.03.2023. godine u „Službenom glasniku BIH“, broj 14/23,
- Da je na osnovu obavještenja na Portalu javnih nabavki, tendersku dokumentaciju sa portala E-nabavke preuzelo 14 (četnaest) ponuđača,
- Da je ukupan broj pristiglih i blagovremenih ponuda 6 (šest): „AME“ d.o.o. Breza, „Mušibegović Gradnja“ d.o.o. Visoko, „Ado - Trans“ d.o.o. Visoko, „Roco Commerce“ d.o.o. Livno, „Komgrad – Ze“ d.o.o. Zenica i „Demus“ d.o.o. Sarajevo,
- Da je na javnom otvaranju ponuda koje je održano dana 17.03.2024. godine bio predstavnik ponuđača „Ado – Trans“ d.o.o. Visoko, Dženan Užičanin,
- Da su ponuđači dostavili ponude kao u Tabeli 3,

Tabela 3.

Red. br.	Naziv ponuđača	Ponuđena cijena bez PDV-a	Ponuđeni popust
1.	ADO TRANS d.o.o. Visoko	302.468,46	--
2.	ROCO COMMERCE d.o.o. Livno	303.216,14	--
3.	KOMGRAD – ZE d.o.o. Zenica	303.294,88	--
4.	DEMUS d.o.o. Sarajevo	303.794,38	--
5.	AME d.o.o. Breza	307.411,82	--
6.	MUŠIBEGOVIĆ GRADNJA d.o.o. Visoko	307.634,49	--

- Da je ugovorni organ, općina Breza, je predvidio tenderskom dokumentacijom i u sistemu „E-nabavke“ provođenje e-aukcije,
- Da je Komisija za javne nabavke dana 20.03.2023. godine, u skladu sa Pravilnikom o uslovima i načinu korištenja e-aukcije od 21.07.2016. godine, kroz sistem javnih nabavki zakazala održavanje e – aukcije za kvalifikovane ponuđače za dan 22.03.2023. godine u 9,00 sati,
- Da su svi ponuđači dana 17.03.2023. godine putem fax-a zaprimili Zapisnik sa otvaranja ponuda i da su unaprijed znali na e-aukciji tačno čija je koja ponuda i koji ponuđač spušta cijenu ponude u kojem trenutku,
- Da je nakon održane e-aukcije (Izvještaj o toku i završetku aukcije koja je kreirana 22.03.2023. godine u 9,10 sati) utvrđena **KONAČNA RANG LISTA PONUĐAČA KOJI SU UČESTVOVALI U E-AUKCIJI, kako slijedi:**

Tabela 4.

Red. br.	Naziv ponuđača	Konačna cijena u KM bez PDV-a	Umanjenje cijene	Rang
1.	KOMGRAD – ZE d.o.o. Zenica	150.000,00	50,54%	1
2.	ROCO COMMERCE d.o.o. Livno	175.000,00	42,29%	2
3.	ADO TRANS d.o.o. Visoko	302.468,46	0%	3
4.	DEMUS d.o.o. Sarajevo	303.794,38	0%	4
5.	AME d.o.o. Breza	307.411,82	0%	5
6.	MUŠIBEGOVIĆ GRADNJA d.o.o. Visoko	307.634,49	0%	6

- Da su na e – aukciji u roku od 2 minute i 05 sekundi ponuđači „Roco Commerce“ d.o.o. Livno i „Komgrad – Ze“ d.o.o. Zenica uspjeli da promijene cijenu svojih ponuda čak šest puta i to tri puta ponuđač „Roco commerce“ d.o.o. Livno i tri puta ponuđač „Komgrad-Ze“ d.o.o. Zenica,
- Da su na taj način uspjeli da cijene svojih ponuda smanje za veliki iznos, te je jedan ponuđač smanjio cijenu za 50,54% od početne cijene ponude, a drugi 42,29% od početne cijene ponude
- Da je ponuđač „Komgrad -Ze“ d.o.o. Zenica uspio da cijenu svoje ponude sa početne cijene od 303.294,88 KM bez PDV-a smanji na iznos od 150.000,00 KM bez PDV-a i na taj način umanjio

je cijenu svoje ponude za čak 50,54%. Ponuđač „Roco Commerce“ d.o.o. Livno uspio da smanji cijenu svoje ponude sa početne cijene od 303.216,14 bez PDV-a na iznos od 175.000,00 KM bez PDV-a tako da je cijenu svoje ponude umanjio za čak 42,29%.

- Da su privredni subjekti prvorangirani „Komgrad- Ze“ i drugorangirani „Roco Commerce“ na e-aukciji spuštali cijene ispod tržišnih i isplativih cijena.
- Da su na ovaj način onemogućili privredne subjekte „Demus“ d.o.o. Sarajevo, „Ame“ d.o.o. Breza i „Mušibegović Gradnja“ d.o.o. Visoko, da učestvuju na e-aukciji.
- Da u prilog toj činjenici ide i izjava privrednog subjekta „Ame“ d.o.o. Breza navodi da **nije uspio niti jednom izvršiti spuštanje cijene ponude na e-aukciju, jer su ponuđači „Komgrad – Ze“ i „Roco Commerce“ u startu naglo, vrtoglavo oborili cijene** daleko ispod donje granice vrijednosti i ekonomske isplativosti, te da on tu nije mogao ništa kao ni ostali ponuđači,
- Da privredni subjekt „Demus“ nije učestvovao u navedenom postupku iz razloga što su ponuđači „KOMGRAD – ZE“ i „ROCO COMMERCE“ d.o.o. Livno, koji su se takmičili na e-aukciji svoje prvobitne ponude spustili ispod cijene koja je prihvatljiva za „Demus“ d.o.o. Sarajevo, te su istu smatrali nedovoljnom za ostvarivanje profita,
- Da je isto potvrdio i privredni subjekt „Mušibegović Gradnja“ koji smatra da su privredni subjekti „Ado -trans“, „Roco – Commerce“ i „Komgrad- Ze“ u zajedničkom dogovoru zloupotrijebili postupak e-aukcije kako bi „Ado – Trans“ dobio ugovor o javnoj nabavci, a svi drugi ponuđači bili onemogućeni da učestvuju na istoj,
- Da je u skladu sa navedenim dana 29.03.2023. godine, donijeta je Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača privrednog subjekta „KOMGRAD – ZE“ d.o.o. Zenica, u skladu sa kriterijem „najniža cijena“.
- Da je izabrani ponuđač „Komgrad – Ze“ propustio rok za dostavu dokaza o kvalificiranosti iz člana 45. stav (2) tačke od a) do d) Zakona o javnim nabavkama,
- Da je ponuđač „Komgrad – Ze“ svoje ponašanje i odustajanje od ugovora pokušao opravdati navodima da je razlog zbog kojeg je cijena više puta spuštena rezultat nesporazuma između direktora i radnika koji je bio zadužen da vodi e – aukciju, jer je direktor naložio da se tokom e – aukcije cijena može spuštati do cca 10% od prvoplasirane ponuda, a radnik koji je bio zadužen da bude operater u postupcima e – aukcije je protumačio da se cijena spušta u iznosu od 10%, te je proveo i disciplinski postupak protiv operatera kojem je izrečena mjera, pismena opomena pred otkaz ugovora o radu,
- Da je Konkurencijsko vijeće aktima od 08.04.2024. godine, od 11.07.2024. godine i od 01.08.2024. godine, pod prijetnjom novčane kazne iz člana kazne 49. Zakona o konkurenciji zatražilo od privrednog subjekta „Komgrad – Ze“ da dostavi podatke u vezi sa postupcima javnih nabavki za period od 2021. do 2023. godine sa posebnim osvrtom na činjenicu da li su i ranije učestvovali bili diskvalifikovani zbog nedostavljanja podataka o postupcima i razlozima nedostavljanja dokumentacije, kao i dostave cjelokupnu korespodenciju i dokumentaciju vezanu za sporni postupak javne nabavke sa kopijom knjige protokola, kao i da dostave dostavu cjelokupne dokumentacije u vezi sa disciplinskim postupkom zaposlenika koji je provodio e - aukciju,
- Da „Komgrad – Ze“ ni nakon više urgencija nije nikada postupio po nalogima Konkurencijskog vijeća, a što je bio dužan u smislu člana 35. stav (1) pod a) Zakona o konkurenciji kojim je utvrđeno da su u provođenju postupka, stranke i druga pravna i fizička lica dužna na zahtjev Konkurencijskog vijeća ili službenog lica dostaviti sva potrebna obavještenja u formi pisanih podnesaka ili usmenih izjava, te dostaviti na uvid potrebne podatke i dokumentaciju bez obzira na kojem se mediju nalaze,
- Da u vezi sa navedenim može se zaključiti da je privredni subjekt „Komgrad – Ze“ Konkurencijskom vijeću dao lažnu izjavu, te da je privredni subjekt „Komgrad-Ze“ znao šta radi prilikom spuštanja cijene na e-aukciji i bio svjestan da će na isti način nanijeti nesagledivu štetu ponuđačima koje je svojim postupcima onemogućio da učestvuju na e-aukciji,
- Da je dana 06.04.2023. godine Općinski načelnik donio Odluka o dodjeli Ugovora drugorangiranom ponuđaču, privrednom subjektu „ROCO COMMERCE“ d.o.o. Livno,
- Da privredni subjekt „Roco – Commerce“ također nije dostavio traženu dokumentaciju, te da svoje ponašanje na e-aukciji ničim nije opravdao niti jednim smislenim argumentom,

- Da nije istinita tvrdnja privrednog subjekta „Roco – Commerce“ da u toku trajanja e – aukcije niti jednom ponuđaču nisu vidljivi podaci ostalih ponuđača i koji od ostalih ponuđača smanjuje cijenu svoje ponude, jer je isti zaprimio zapisnik sa otvaranja ponude dana 17.03.2024. godine, a e-aukcija je održana 22.03.2024. godine, te je unaprijed znao na e-aukciji čija je koja ponuda i koji ponuđač spušta cijenu ponude u kojem trenutku,
- Da se privredni subjekt „Roco – Commerce“ i na drugim postupcima javnih nabavki ponašao na način da učestvuje na e-aukciji, te odustaje od ugovora o javnoj nabavci koji je dobio na način da nije dostavi dokumentaciju iz člana 45. Zakona o javnim nabavkama (dokaz: Podnesak Općine Ilijaš broj: 04/4-11-2532/24, postupak javne nabavke radova „radovi na izgradnji puta u naselju Vratuša broj postupka 976-1-3-68/23),
- Da je svojim postupanjem onemogućio ostalim ponuđačima da učestvuju na e-aukciji, jer je spuštao cijenu ponude ispod svake cijene isplativosti, što su potvrdili u svojim izjavama ponuđači „Demus“ d.o.o. Sarajevo, „Ame“ d.o.o. Breza i „Mušinbegović Gradnja“ d.o.o. Visoko,
- Da je privredni subjekt „Roco Commerce“ i ranije imao saradnju sa privrednim subjektom „Ado Trans“ i to između ostalog u postupku nabavke koju je proveo ugovorni organ Uprava za ceste Kantona 10, pod nazivom „Vanredno održavanje i sanacija cesta“, Obavještenje o nabavci broj 1146-1-3-8-3-2/23, gdje je učestvovao zajedno sa ponuđačem „Ado – Trans“ d.o.o. Visoko kao grupa ponuđača, ali da nisu dobili ugovor, te se saradnja nije do kraja provela,
- Da je na kraju Općinski načelnik dana 14.04.2023. godine donio Odluku o dodjeli Ugovora trećerangiranom ponuđaču privrednom subjektu „ADO – TRANS“ d.o.o. Visoko.
- Da je prema njegovoj izjavi, privredni subjekt „Ado-Trans“ kao trećerangirani ponuđač u spornom postupku javne nabavke dostavio svoju ponudu na iznos od 302.468,46 KM, što je predstavljalo najnižu dostavljenu inicijalnu odnosno početnu cijenu ponude, te nije učestvovao u e-aukciji, jer mu nije bilo isplativo,
- Da je „Ado – Trans“ dao lažnu izjavu, identičnu kao i privredni subjekt „Roco Commerce“, da u toku trajanja e – aukcije niti jednom ponuđaču nisu vidljivi podaci ostalih ponuđača i koji od ostalih ponuđača smanjuje cijenu svoje ponude, jer je isti putem fax-a zaprimio zapisnik sa otvaranja ponude dana 17.03.2024. godine, a e-aukcija je održana 22.03.2024. godine,
- Da je ista osoba predala ponudu za privredni subjekt „Ado – Trans“ i „Roco Commerce“ što je potvrdio i vještak grafološke struke tj. utvrđeno je da je „jedan isti skripter vjerovatno ispisao oba sporna parafna potpisa u rubrikama „Dobavljač“ na dokumentu „POTVRDA o prijemu ponude“ Općine Breza broj: 02/1-2-11-512-3/23 od 17.03.2023. godine na ime „Dobavljač“ „ADO – TRANS DOO“ Visoko je dana 17.03.2023. godine u 10,35 sati...“ i dokumentu „POTVRDA o prijemu ponude“ Općine Breza broj: 02/1-2-11-512-4/23 od 17.03.2023. godine na ime „Dobavljač“ „ROCO COMMERC“ d.o.o. Livno je dana 17.03.2023. godine u 10,36...“
- Da je „Ado – Trans“ na kraju potpisao ugovor i izvršio radove iz ugovora o nabavci.
- Da je „Ado – Trans“ u je posljednje tri godine imao poslovnu saradnju sa društvom „Komgrad – Ze“ d.o.o. Zenica na realizaciji dva ugovora za njih u kojima je bio u ulozi podizvođača i poslove iznajmljivanja mehanizacije (finišera) društva „Komgrad – Ze“ d.o.o. Zenica za ugradnju asfaltne mase,
- Da je Podnosilac prijave i prije nego što je zaključen ugovor imao indicije da postoji dogovor između ponuđača „Ado-Trans“, „Komgrad-Ze“ i „Roco Commerce“ i da je znao će „Ado - Trans“ kao trećerangirani ponuđač na kraju dobiti ugovor, o čemu je blagovremeno obavijestio i Općinu Breza i Konkurencijsko vijeće,

9. Zabranjeni sporazum

Član 4. stav (1) Zakona propisuje da su zabranjeni sporazumi, ugovori, pojedine odredbe sporazuma ili ugovora, zajednička djelovanja, izričiti i prešutni dogovori privrednih subjekata, kao i odluke i drugi akti privrednih subjekata (u daljem tekstu: sporazumi) koji za cilj i posljedicu imaju sprečavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišne konkurencije na relevantnom tržištu, a koji se odnose na:

- a) direktno ili indirektno utvrđivanje kupovnih i prodajnih cijena ili bilo kojih drugih trgovinskih uslova;
- b) ograničavanje i kontrolu proizvodnje, tržišta, tehničkog razvoja ili ulaganja;
- c) podjelu tržišta ili izvora snabdijevanja;
- d) primjenu različitih uslova za identične transakcije s drugim privrednim subjektima, dovodeći ih u nepovoljan položaj u odnosu na konkurenciju;
- e) zaključivanje takvih sporazuma kojima se druga strana uslovljava da prihvati dodatne obaveze koje po svojoj prirodi ili običajima u trgovini nisu u vezi s predmetom sporazuma.

U skladu sa članom 3. stav (1) Zakona o javnim nabavkama ugovorni organi dužan je da postupi transparentno, da se u postupku javne nabavke prema kandidatima/ponuđačima ponaša jednako i nediskriminirajuće, na način da osigura pravičnu i aktivnu konkurenciju, s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava u vezi s predmetom nabavke i njegovom svrhom.

Član 4. stav (1) tačka a) Zakona o javnim nabavkama propisuje da je ugovorni organ u smislu ovog zakona svaka institucija vlasti u BiH, entitetima, Brčko distriktu BiH, na nivou kantona, grada ili opštine (institucija vlasti na državnom nivou, entitetskom ili lokalnom nivou).

Kandidat/Ponuđač kome je dostavljen prijedlog ugovor u postupku javne nabavke od strane ugovornog organa u svrhu dokaza o ispunjavanju uslova iz člana 45. (lična sposobnost) i člana 47. (ekonomska i finansijska sposobnost) Zakona o javnim nabavkama dužan je dostaviti original ili ovjerenu kopiju dokumentacije kojom dokazuje traženo iz navedenih članova Zakona.

Član 52. stav (12) Zakona o javnim nabavkama propisuje da su ponuđači u postupku javne nabavke, dužni da podnesu svoju ponudu bez narušavanja tržišne konkurencije u smislu zabranjenih dogovora sa ponuđačima, te da je za postupke zaštite tržišne konkurencije nadležno Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine.

Član 72. stav (3) Zakona o javnim nabavkama je propisao :

„Ugovorni organ dostavlja prijedlog ugovora onom ponuđaču čija je ponuda po rang listi odmah nakon najuspješnijeg ponuđača, u slučaju da najuspješniji ponuđač:

- a) Propusti dostaviti original ili ovjerenu kopiju dokumentacije iz čl. 45. i 47. ovog zakona, ne stariju od tri mjeseca od dana dostavljanja ponude ili zahtjeva za učešće, u roku koji odredi ugovorni organ; ili
- b) Propusti dostaviti dokumentaciju koja je bila uslov za potpisivanje ugovora, a koju je bio dužan pribaviti u skladu sa propisima u Bosni i Hercegovini: ili
- c) U pisanoj formi odbije ugovor; ili
- d) Propusti dostaviti garancije za izvršenje ugovora u skladu sa uslovima iz tenderske dokumentacije i u roku koji mu je odredio ugovorni organ: ili
- e) Odbije zaključenje ugovora pod uslovima navedenim u tenderskoj dokumentaciji i ponudi koju je dostavio.“

Odredbama Pravilnika o uslovima i načinu korištenja e-aukcije („Službeni glasnik BiH“, broj 66/16 uređeni su uslovi i način korištenja e-aukcije u postupku dodjele ugovora putem otvorenog i ograničenog postupka, pregovaračkog postupka sa objavom obavještenja o nabavci i konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda.

Prema Pravilniku o uslovima i načinu korištenja e-aukcije ugovorni organi su od 01.01.2020. godine dužni za sve postupke javne nabavke iz člana 1. stav (1) ovog pravilnika, kod kojih se koristi najniža cijena kao kriterij za dodjelu ugovora, predvidjeti provođenje e-aukcije u sistemu e-Nabavke.

Član 1. stav (3) Pravilnika o uslovima i načinu korištenja e-aukcije propisuje da je e-aukcija način provođenja dijela postupka javne nabavke, koji uključuje podnošenje novih cijena, izmijenjenih naniže, ili cijena i novih (poboljšanih) vrijednosti koje se odnose na određene elemente ponuda, a odvija se nakon početne ocjene ponuda i omogućava njihovo rangiranje pomoću automatskih metoda ocjenjivanja u informacionom sistemu e-Nabavke (u daljem tekstu: sistem e-Nabavke).

Svako snižavanje cijene ponude u slučaju najniže cijene, kao kriterija za dodjelu ugovora, je moguće u rasponu od 0,1 % do 10 % najniže početne cijene svih ponuda.

U skladu sa odredbama ovog Pravilnika, ponuđači su imali mogućnost da u skladu sa članom 8. Pravilnika snižavaju cijenu u rasponu od 1,1% do 10% najniže početne cijene svih ponuda.

Na taj način ponuđači su mogli, prilikom nadmetanja na e-aukciji, da ponude samo cijenu koja je niža od trenutno najniže cijene.

Nakon sagledavanja svih relevantnih činjenica i dokaza stranaka u postupku, pojedinačno i zajedno, te na osnovu izvedenih dokaza Konkurencijsko vijeće je utvrdilo slijedeće:

Propisi o zaštiti tržišne konkurencije primjenjuju se na postupke javnih nabavki u situacijama kada imamo sporazum između privrednih subjekata koji se u tim postupcima javljaju kao ponuđači, a koji za cilj i posljedicu imaju sprečavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišne konkurencije na relevantnom tržištu i ovi sporazumi predstavljaju najteže oblike povrede Zakona o konkurencije.

Odredbom člana 4. stav (1) Zakona tačke b) i c) utvrđeno je da su zabranjeni sporazumi, ugovori, pojedine odredbe sporazuma ili ugovora, zajednička djelovanja i prećutni dogovori privrednih subjekata, kao i odluke i drugi akti privrednih subjekata koji za cilj i posljedicu imaju sprečavanje, ograničavanje ili narušavanje konkurencije na relevantnom tržištu, a koji se ogleda u ograničavanju i kontroli proizvodnje, tržišta, tehničkog razvoja ili ulaganja (tačka b)) i podjeli tržišta ili izvora snabdijevanja (tačka c)).

U skladu sa praksom Suda EU, da bi postojao „sporazum“ u smislu člana 101. stav (1) UFEU, koji sadržajno odgovara članu 4. stav (1) Zakona, dovoljno je da su predmetni privredni subjekti izrazili zajedničku volju da se na tržištu ponašaju na određeni način (*presuda ACFChemiefarm, tačka 112*), dok oblik u kojem se ta usklađenost ispoljava nije sam po sebi od odlučujućeg značaja (*presuda Volkswagen, tačka 37*).

Da bi ograničenje predstavljalo sporazum u smislu člana 4. Zakona nije nužno da ga stranke smatraju pravno obavezujućim. Doista, u tajnom kartelu kojem su strane itekako svjesne nezakonitosti svog ponašanja, jasno je da ne mogu imati namjeru da njihov tajni sporazumi imaju bilo kakvu ugovornu snagu. Sporazum, u smislu člana 4. Zakona, može postojati ako stranke postignu konsenzus o planu koji ograničava ili bi mogao ograničiti njihovu slobodu određivanjem linije njihovog zajedničkog djelovanja ili uzdržavanja od djelovanja na tržištu. Nisu potrebni nikakvi postupci izvršenja koji bi mogli biti predviđeni u slučaju obligacionog ugovora, niti je potrebno da takav ugovor bude u pisanom obliku.

Privredni subjekti „Ado-Trans“ d.o.o. Visoko, „Komgrad-Ze“ d.o.o. Zenica i „Roco Commerce“ d.o.o. Livno ne predstavljaju povezane učesnike na tržištu, zbog čega se između ostalog, prilikom podnošenja ponuda na javnim nabavkama smatraju direktnim konkurentima i ne smiju usaglašeno djelovati i svoje ponude su bili dužni da u skladu sa članom 52. stav (12) Zakona o javnim nabavkama podnesu bez narušavanja tržišne konkurencije u smislu zabranjenih dogovora sa ponuđačima.

Pravo je svakog privrednog subjekta da samostalno određuje svoju politiku koju namjerava provoditi na tržištu, ali treba imati u vidu da iako taj zahtjev samostalnosti ne isključuje pravo privrednih subjekata da se na razuman način prilagode utvrđenom ili predviđenom ponašanju konkurenata, on se ipak snažno protivi svakom direktnom ili indirektnom kontaktu između takvih subjekata koji bi mogao

kako utjecati na tržišno ponašanje sadašnjih ili potencijalnih konkurenata tako i otkriti jednom takvom konkurentu ponašanje za koje se privredni subjekt odlučio ili koje namjerava provoditi na tržištu, kada je cilj i/ili posljedica tih kontakata stvaranje uslova tržišne konkurencije koji ne odgovaraju normalnim uslovima na predmetnom tržištu, uz vođenje računa o naravi proizvoda ili pruženih usluga, o važnosti i broju privrednih subjekata, te o veličini navedenog tržišta (*presuda TMobile Netherlands, tačka 33, Dole Food tačka 120, u – Suiker Unive, tačka 174.*).

Privredni subjekti „Ado-Trans“ d.o.o. Visoko, „Komgrad-Ze“ d.o.o. Zenica i „Roco Commerce“ d.o.o. Livno svoje ponude nisu podnosili nezavisno, te su međusobno dogovorili i usaglasili poslovnu strategiju direktnom ili indirektnom razmjenom informacija u cilju da onemoguće druge učesnike u postupku nabavke da učestvuju u nadmetanju na e-aukciji u postupku javne nabavke ugovornog organa Općine Breza pod nazivom Sanacija dijela lokalne ceste Breza – Mahmutović Rijeka, dionica Bulbulušići – Grabovik, koji je objavljen na portalu javne nabavke 24.02.2023. godine obavještenjem o nabavci broj 726-1-3-6-3-4/23 i u „Službenom glasniku BiH“ broj 14/23 dana 03.03.2023. godine, tj. da dobiju ugovor o javnoj nabavci.

U spornom postupku nabavke ponuđači „Roco Commerce“ , „Komgrad Ze“ i „Ado – Trans“ su usklađeno djelovali, na način da su privredni subjekti „Roco Commerce“ , „Komgrad Ze“ onemogućili ostale ponuđače da se dalje takmičenje, jer su spuštali cijenu svoje znatno ispod tržišne cijene i planiranih budžetskih sredstava ugovornog organa, te istovremeno omogućili trećem ponuđaču u rangu, privrednom subjektu „Ado – Trans“ da ostane sa svojom ponudom u okviru tržišnih cijena, nakon što su isti kao prethodna dva ponuđača odustali od svojih ponuda u narednom toku postupka.

S tim u vezi, očito je da je zajedničko djelovanje sva tri privredna subjekta protiv kojih se vodio postupak, bilo unaprijed osmišljeno i iscenirano, s obzirom na to da su ponuđači „Komgrad – Ze“ i „Rocco – Commerce“ koji su hitro, neprirodno oborili ponude, odustali od istih ne dostavivši kvalifikacionu dokumentaciju u zakonskom roku, na koji način su zbunili ostale ponuđače ne ostavivši im prostor za djelovanje, a istovremeno „počistivši“ put da firma „Ado – Trans“ bude proglašena najpovoljnijim ponuđačem sa cijenom ponude bez e-aukcije.

Budući da su zabrana učestvovanja u protivtržišnim djelovanjima i sporazumima kao i sankcije prekršitelja općepoznati, uobičajeno je da se radnje obuhvaćene takvim djelovanjima i sporazumima odvijaju potajno, da se sastanci održavaju daleko od očiju javnosti i da je dokumentacija s tim u vezi svedena na minimum, zbog čega je često potrebno određene detalje rekonstruirati dedukcijom. O postojanju protivtržišnog djelovanja ili sporazuma može se zato zaključiti iz određenog broja podudarnosti i indicija koje, posmatrane kao cjelina mogu tvoriti dokaz povrede pravila tržišnog takmičenja (*presude Aalborg Portland, tačke 55. do 57. i Dresdner Bank, tačke 64. i 65.*), koje su u ovom predmetu i više nego dokazane.

Privredni subjekt „Komgrad“ je znao ili je morao znati da njegovo ponašanje na e-aukciji predstavlja zabranjeno konkurencijsko djelovanje, koluziju u kojoj je učestvovao, a koja je bila dio zajedničkog djelovanja usmjerenog na ograničavanje konkurencije u postupku javne nabavke Općine Breza, te je svojim ponašanjem doprinio ishodu postupka javne nabavke kojim je ograničio sve druge ponuđače da dobiju priliku da se takmiče na e-aukciji tj. da se takmiče da dobiju ugovor o nabavci.

Privredni subjekt „Komgrad – Ze“ nije opravdao svoje ponašanje na e-aukciji legitimnim poslovnim razlozima na način što se pozivao na neznanje operatera koji je provodio e-aukciju, jer za to nije, osim svoje pisane izjave, dostavio Konkurencijskom vijeću niti jedan materijalni dokaz. Naprotiv, cijelo vrijeme je ignorisao zahtjeve i urgencije Konkurencijskog vijeća za dostavu dodatnih obrazloženja, podataka i dokumentacije.

Privredni subjekt „Komgrad“ se nije ogradio od „ponašanja operatera“, niti je obavijestio ugovorni organ da odustaje od postupka javne nabavke odmah po saznanju za rezultate e-aukcije, nego je ostavio ugovorni organ cijelo vrijeme u zabludi, bez ijednog akta „činjenja“ kojim bi dao do znanja ugovornom organu da nije sposoban ispoštovati cijenu koju je ponudio na e-aukciji.

Na kraju privredni subjekt „Komgrad“ ni nakon više urgencija nije dostavio dokaz Konkurencijskom vijeću da je proveo disciplinski postupak protiv operatera, na čiju grešku u radu se poziva, jer je nedvosmisleno jasno da je u ovom postupku imao samo jedan cilj, a to je da se spriječi bilo koji drugi, osim privrednom subjektu „Ado – Trans“, da dobije ugovor o nabavci.

Nadalje, privredni subjekt „Roco Commerce“ je znao ili je morao znati da njegovo ponašanje na e-aukciji predstavlja zabranjeno konkurencijsko djelovanje tj. koluziju u kojoj je učestvovao a koja je bila dio plana usmjerenog na ograničavanje konkurencije u postupku javne nabavke Općine Breza i svojim ponašanjem je doprinio ishodu postupka javne nabavke kojim je ograničio sve druge ponuđače da uopšte dobiju priliku da se takmiče na e-aukciji tj. da se takmiče da dobiju ugovor o nabavci.

Privredni subjekt „Roco Commerce“ nije dostavio Konkurencijskom vijeću nijedan dokaz kojim može objasniti i dokazati svoje ponašanje na e-aukciji legitimnim poslovnim razlozima.

Na kraju, privredni subjekt „Ado – Trans“ koji je na početku ponudio tržišnu cijenu koja je bila isplativa nije niti učestvovao na e-aukciji, niti je planirao da na istoj učestvuje jer je znao da će privredni subjekti „Roco Commerce“ i „Komgrad-Ze“ spuštati cijene svojih ponuda ispod tržišnih, blokirati druge ponuđače da učestvuju, te na kraju odustati od ugovora o nabavci i njemu ostaviti čist prostor da zaključi ugovor.

Dokazano je u postupku da su se sva tri privredna subjekta dobro poznavala i legitimno saradivala u nekim drugim prilikama i postupcima, kao što je i dokazano da je ista osoba predala ponudu za ponuđače „Ado – Trans“ d.o.o. Visoko i „Roco Commerce“ d.o.o. Livno. Dva ponuđača sa različitih geografskih područja su zajedno predali ponudu, i to ne može ukazivati ni na šta drugo nego na unaprijed dogovorenu saradnju između istih.

Privredni subjekt „Ado – Trans“ je znao ili je morao znati da njegovo ponašanje na e-aukciji predstavlja zabranjeno konkurencijsko djelovanje tj. koluziju u kojoj je učestvovao a koja je bila dio plana usmjerenog na ograničavanje konkurencije u postupku javne nabavke Općine Breza i svojim ponašanjem je doprinio ishodu postupka javne nabavke kojim je ograničio sve druge ponuđače da uopšte dobiju priliku da se takmiče na e-aukciji tj. da se takmiče da dobiju ugovor o nabavci.

Konkurencijsko vijeće je u predmetnom postupku ispitivalo u okviru Zakona o konkurenciji, a u skladu sa propisanim nadležnostima, da li je došlo do zabranjenog konkurencijskog djelovanja iz člana 4. stav (1) Zakona, te je na temelju utvrđenog činjeničnog stanja, dostavljenih dokaza, kao i argumentacije stranaka iznesenih tokom postupka, neosporno utvrdilo da su privredni subjekti „Ado – Trans“ d.o.o. Visoko, Poslovna zona Ozrakovići bb, 71320 Visoko, „Komgrad – Ze“ d.o.o. Zenica, Bistua Nuova 17, 72000 Zenica i „Roco Commerce“ d.o.o. Livno, Župana Želimira bb, 80101 Livno u postupku javne nabavke ugovornog organa Općine Breza pod nazivom Sanacija dijela lokalne ceste Breza – Mahmutović Rijeka, dionica Bulbulušići – Grabovik, koji je objavljen na portalu javne nabavke 24.02.2023. godine obavještenjem o nabavci broj 726-1-3-6-3-4/23 i u „Službenom glasniku BiH“ broj 14/23 dana 03.03.2023. godine, **dogovorili i usaglasili poslovnu strategiju direktnom ili indirektnom razmjenom informacija**, te su na taj način sklopili zabranjeni sporazum u smislu člana 4. stav (1) tačke b) i c) Zakona o konkurenciji, kojim su značajno ograničili i narušili tržišnu konkurenciju na relevantnom tržištu.

Imajući u vidu navedeno, Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u tački 1. i 7. dispozitiva Rješenja.

10. Novčana kazna

U skladu sa članom 48. stav (1) tačke a) Zakona, novčanom kaznom u iznosu najviše do 10,0% (deset) vrijednosti ukupnog godišnjeg prihoda privrednog subjekta, iz godine koja je prethodila godini u kojoj je nastupila povreda zakona, kaznit će se privredni subjekt, ako sklopi zabranjeni sporazum ili na koji drugi način sudjeluje u sporazumu kojim je narušena, ograničena ili spriječena konkurencija u smislu člana 4. ovog Zakona.

Konkurencijsko vijeće je prilikom izricanja visine novčane kazne uzelo u obzir namjeru te dužinu trajanja povrede Zakona o konkurenciji, kao i posljedice koje je ista imala na tržišnu konkurenciju, u smislu člana 52. Zakona o konkurenciji.

Konkurencijsko vijeće je na osnovu finansijskih izvještaja stranaka protiv kojih se vodio predmetni postupak, utvrdilo da je privredni subjekt „Ado-Trans“ u 2022. godini kao godini koja je prethodila godini u kojoj je nastupila povreda zakona ostvario ukupni prihod u iznosu od (..)**¹ KM, privredni subjekt „Komgrad – Ze“ ukupni prihod u iznosu od (..)** KM, a privredni subjekt „Roco-Commerce“ ukupni prihod u iznosu od (..)**KM.

Kako je Konkurencijsko vijeće nesporno utvrdilo da su privredni subjekti „Ado-Trans“, Komgrad-Ze“ i „Roco – Commerce“ zaključili zabranjeni sporazum iz člana 4. stav (1) tačke b) i c) Zakona, Konkurencijsko vijeće je privrednim subjektima izreklo novčanu kaznu visini od po (..)**% ukupnog prihoda, te je privrednom subjektu „Ado – Trans“ izreklo novčanu kaznu u iznosu od 68.295,40 KM, privrednom subjektu „Komgrad-Ze“ novčanu kaznu u iznosu od 73.171,60 KM, a privrednom subjektu „Roco-Commerce“ novčanu kaznu u iznosu od 68.334,40 KM.

Iako postoji lična odgovornost svakog od privrednih subjekata zbog učestvovanja u sporazumu odnosno usklađenom djelovanju, koja se poslije reflektira u vrstu i težinu kazne, privredni subjekti se smatraju saučesnicima, te se smatra da su odgovorni za „ukupnu povredu“.

Kao otežavajuću okolnost, Konkurencijsko vijeće je uzelo u obzir činjenicu da se zabranjeni sporazumi u javnim nabavkama smatraju glavnim faktorom rizika u efikasnu javnu potrošnju, i isti spadaju u teška ograničenja tržišne konkurencije.

Oni predstavljaju najteži oblik povrede pravila tržišne konkurencije naročito iz razloga, što su javne nabavke jedan od najkonkretnijih oblika javne potrošnje, jer im je svrha osigurati izvođenje radova, nabavku robe ili usluga koje građani direktno koriste, što se između ostalog odnosi i na građevinske radove niskogradnje tj. sanacije ili gradnje cesta. Javne nabavke u velikoj mjeri utiču na privredni rast, društveni napredak i ispunjavanje važnog cilja države da pruži kvalitetne usluge građanima. Građani imaju pravo na to da se javna sredstva troše na najefikasniji, najučinkovitiji, najtransparentniji, najodgovorniji i najpravedniji način kako bi mogli koristiti kvalitetne javne usluge, te na kraju i dalje imati povjerenja u javne institucije. Cilj svih tajnih sporazuma tj. zabranjenih sporazuma u području javnih nabavki je da se unaprijed utvrđenom ponuđaču omogući sklapanje ugovora, a takav sporazum umanjuje korisne učinke poštenog, transparentnog, konkurentnog tržišta javne nabavke usmjerenog na ulaganje, jer privrednim subjektima ograničavaju pristup tom tržištu, a javnim naručiteljima, ugovornim organima, smanjuju mogućnost izbora. Prisutnost tajnih (zabranjenih) sporazuma na tržištu javne nabavke odvraća privredne subjekte koji poštuju zakon o javnim nabavkama od sudjelovanja u postupcima dodjele ili ulaganja u projekte javnog sektora. Time su naročito pogođeni privredni subjekti koji pokušavaju ili trebaju razviti svoje poslovanje, posebno mala i srednja preduzeća. Jednako su pogođeni i privredni subjekti koji su željni razviti inovativna rješenja za potrebe javnog sektora (*Obavijest o alatima za borbu protiv tajnih sporazuma u području javnih nabavki i smjernice za primjenu s tim povezane osnove za isključenje br. 2021/C/91/01*).

Olakšavajućih okolnosti nije bilo.

---

¹ (..)** podaci predstavljaju poslovnu tajnu

Konkurencijsko vijeće je smatra da je s ovako izrečenom novčanom kaznom ostvaren cilj njezina izricanja u smislu odvratanja od povreda Zakona o konkurenciji, ne samo privrednih subjekata protiv kojih se vodio postupak, veći u odnosu na ostale adresate Zakona o konkurenciji.

Slijedom navedenog je odlučeno kao u tački 2., 3. i 4. dispozitiva Rješenja.

U skladu sa članom 49. stav (1) tačka a) Zakona, Konkurencijsko vijeće može izreći privrednim subjektima novčane kazne koje ne prelaze 1,0% (jedan) ukupnog prihoda privrednog subjekta u prethodnoj godini poslovanja, ako ne postupe po zahtjevu u smislu člana 33. i 35. Zakona, ukoliko dostavljaju netačne ili pogrešne informacije ili ne osiguraju potrebne informacije u okviru datog roka.

U skladu sa stavom (2) istog člana Zakona, Konkurencijsko vijeće može izreći i odgovornim licima privrednih subjekata iz stava (1) ovog člana novčane kazne u iznosu od 5.000,00 KM do 15.000,00 KM:

Naime, Konkurencijsko vijeće se u više navrata (aktima od 08.04.2024. godine, od 11.07.2024. godine i od 01.08.2024. godine) obraćalo privrednom subjektu „Komgrad – Ze“ pod prijatnom novčane kazne iz člana 49. Zakona o konkurenciji da dostavi podatke u vezi sa postupcima javnih nabavki za period od 2021. do 2023. godine sa posebnim osvrtom na činjenicu da li su i ranije učestvovali bili diskvalifikovani zbog nedostavljanja podataka o postupcima i razlozima nedostavljanja dokumentacije, kao i dostave cjelokupnu korespondenciju i dokumentaciju vezanu za sporni postupak javne nabavke sa kopijom knjige protokola, kao i da dostave dostavu cjelokupne dokumentacije u vezi sa disciplinskim postupkom zaposlenika koji je provodio e-aukciju.

Privredni subjekt „Komgrad – Ze“ ni nakon više urgencija nije nikada postupio po nalogima Konkurencijskog vijeća, a što je bio dužan u smislu člana 35. stav (1) pod a) Zakona o konkurenciji kojim je utvrđeno da su u provođenju postupka, stranke i druga pravna i fizička lica dužna na zahtjev Konkurencijskog vijeća ili službenog lica dostaviti sva potrebna obavještenja u formi pisanih podnesaka ili usmenih izjava, te dostaviti na uvid potrebne podatke i dokumentaciju bez obzira na kojem se mediju nalaze.

S obzirom da privredni subjekt „Komgrad Ze“ do dana donošenja ovog rješenja nije postupio po zahtjevu Konkurencijskog vijeća u smislu člana 35. Zakona odnosno u okviru ostavljenih rokova nije dostavio tražene podatke, Konkurencijsko vijeće je u skladu sa članom 49. stav (2) Zakona izreklo novčanu kaznu u iznosu od 5.000,00 KM (pet hiljadak konvertibilnih maraka) direktoru Muhamedu Šibonjiću, kao odgovornom licu privrednog subjekta „Komgrad Ze“.

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u tački 6. dispozitiva Rješenja.

11. Troškovi postupka

Članom 105. stav (1) Zakona o upravnom postupku je propisano da u pravilu svaka stranka snosi svoje troškove postupka (koji uključuju i troškove za pravno zastupanje).

U skladu sa stavom (3) istog člana Zakona o upravnom postupku, kada je postupak pokrenut po službenoj dužnosti okončan povoljno po stranku, troškove postupka snosi organ koji je postupak pokrenuo.

Zahtjev za naknadu troškova su podnijeli privredni subjekti „Ado – Trans“ i „Roco Commerce“.

U skladu sa članom 108. Zakona o upravnom postupku je utvrđeno da će organ koji donosi rješenje, u rješenju kojim se postupak završava, odrediti ko snosi troškove postupka, njihov iznos i kome se i u kom roku imaju isplatiti.

Imajući u vidu sve navedeno, kao i činjenicu da je postupak okončan na štetu privrednih subjekata „Ado – Trans“ i „Roco Commerce“, Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u tački 8. dispozitiva Rješenja.

12. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovoga Rješenja nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna stranka može pokrenuti Upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema, odnosno objavljivanja ovoga Rješenja.

Predsjednik

Ivo Jerkić